

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV EKONOMIKY

INSTITUTE OF ECONOMICS

**ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE
HOVORANY**

EVALUATION OF THE ECONOMY OF THE MUNICIPALITY HOVORANY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Veronika Damborská

VEDOUcí PRÁCE

SUPERVISOR

doc. Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

BRNO 2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Veronika Damborská

Podnikové finance a obchod (6208T090)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Zhodnocení hospodaření obce Hovorany

v anglickém jazyce:

Evaluation of the Economy of the Municipality Hovorany

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Cíle práce, metody a postupy zpracování

Teoretická východiska práce

Analýza příjmů a výdajů obce, zhodnocení hospodaření

Vlastní návrhy řešení, posouzení jejich přínosu

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

- KRUNTORÁDOVÁ, I. Politické aspekty financování českých měst. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2744-1.
- NAHODIL, F. a kol. Veřejné finance v České republice. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-162-5.
- PEKOVÁ, J. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.
- PROVAZNÍKOVÁ, R. a O. SEDLÁČKOVÁ. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2789-9.
- Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2015/2016.

L.S.

doc. Ing. Tomáš Meluzín, Ph.D.

Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.

Děkan fakulty

V Brně, dne 29.2.2016

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá rozpočtovým hospodařením obce Hovorany v letech 2009 – 2015. Teoretická část práce vymezuje územní samosprávu v České republice, dále hospodaření obce, rozpočtové příjmy a rozpočtové výdaje. Analytická část obsahuje základní informace o obci Hovorany, analýzu a následné zhodnocení rozpočtového hospodaření ve sledovaných letech. Poslední část práce se zabývá návrhy na zlepšení hospodaření obce Hovorany.

Klíčová slova

Obec, hospodaření obce, rozpočet, příjmy, výdaje

Abstract

This master thesis deals with budget economy of municipality Hovorany in the years 2009 - 2015. The theoretical part defines the territorial self-government in the Czech Republic, as well as management of the municipality, budget revenues and budget expenditures. The analytical part contains basic information about the village Hovorany, analysis and subsequent evaluation of budget management in the years. The last part deals with proposals to improve the management of the municipality Hovorany.

Keywords

Municipality, financial management of municipality, budget, revenues, expenditures

Bibliografická citace

DAMBORSKÁ, V. *Zhodnocení hospodaření obce Hovorany*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2016. 105 s. Vedoucí diplomové práce doc. Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně.
Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 25. 5. 2016

.....

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí diplomové práce paní doc. Ing. Evě Lajtkepové, Ph.D. za cenné rady, připomínky a odborné vedení při zpracování mé práce. Velký dík patří starostovi obce Hovorany panu Ing. Josefu Grmolcovi a účetní obce paní Jitce Chludilové za poskytnutí potřebných podkladů a informací. Děkuji i svým blízkým za podporu během celého studia.

Obsah

ÚVOD	11
CÍL PRÁCE	12
METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ	12
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	13
1.1 Územní samospráva v ČR.....	13
1.2 Obec	13
1.2.1 Působnost obce.....	13
1.2.2 Základní druhy obcí	14
1.3 Orgány obce	14
1.3.1 Zastupitelstvo obce	15
1.3.2 Rada obce.....	16
1.3.3 Starosta a místostarosta obce	16
1.3.4 Obecní úřad.....	16
1.3.5 Poradní a kontrolní orgány obce	17
1.4 Hospodaření obce.....	17
1.4.1 Majetek obce	18
1.4.2 Nástroje finančního hospodaření obce.....	18
1.4.3 Třídění příjmů a výdajů	23
1.5 Příjmy obce	24
1.5.1 Daňové příjmy	24
1.5.2 Nedaňové příjmy.....	25
1.5.3 Dotace	25
1.5.4 Kapitálové příjmy	26
1.6 Výdaje obce.....	26
1.6.1 Běžné výdaje.....	26
1.6.2 Kapitálové výdaje	26
1.7 Kontrola hospodaření obce	27

1.7.1 Závěrečný účet obce	27
1.8 Možnosti finanční analýzy obce	28
1.8.1 Ukazatele financování.....	29
1.8.2 Ukazatele autarkie.....	29
2 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE HOVORANY V LETECH 2009 - 2015 ..	31
2.1 Základní údaje o obci.....	31
2.2 Analýza schválených a skutečných rozpočtů obce za období 2009 – 2015.....	35
2.2.1 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2009.....	35
2.2.2 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2010.....	37
2.2.3 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2011	39
2.2.4 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2012.....	41
2.2.5 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2013	43
2.2.6 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2014.....	45
2.2.7 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2015.....	47
2.2.8 Zhodnocení	49
2.3 Analýza příjmů.....	52
2.3.1 Vývoj celkových příjmů obce v letech 2009 – 2015	52
2.3.2 Daňové příjmy	53
2.3.3 Nedaňové příjmy.....	60
2.3.4 Kapitálové příjmy	62
2.3.5 Přijaté transfery (dotace).....	64
2.4 Analýza výdajů	66
2.4.1 Vývoj celkových výdajů obce v letech 2009 – 2015	67
2.4.2 Běžné výdaje.....	68
2.4.3 Kapitálové výdaje	71
2.5 Zhodnocení hospodaření obce Hovorany	76
2.5.1 Provozní a investiční hospodaření	76

2.5.2 Vybrané ukazatele finanční analýzy	78
3 NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	81
3.1 Poplatek ze psů.....	81
3.2 Daň z nemovitých věcí.....	83
3.3 Termínovaný vklad	86
3.4 Veřejné osvětlení.....	91
ZÁVĚR	94
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	95
SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ	101
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	104
SEZNAM PŘÍLOH.....	105

Úvod

Každý z nás je občanem nějaké obce. Jako obyvatelé obce bychom se měli zajímat, jak naše obec hospodaří s finančními prostředky. Hospodaření obce působí především na kvalitu života v dané obci, proto jsem si vybrala jako téma své diplomové práce zhodnocení hospodaření obce Hovorany, abych zjistila, v jaké situaci se nachází obec, v níž žiji.

V České republice jsou obce základním článkem územní samosprávy. Podle Zákona č. 128/2000 Sb. je obec vymezena jako veřejnoprávní korporace, která má vlastní majetek a hospodaří s ním, má vlastní finanční prostředky a sestavuje svůj rozpočet. Obec tvoří obyvatelstvo, které užívá vymezené katastrální území v hranicích obce a má právo na samosprávu, která je zakotvena v Ústavě.

Teoretická část diplomové práce pojednává o problematice daného tématu. V této části je vymezena územní samospráva ČR, charakteristika obce, působnost obce a orgány obce. Dále je zde hospodaření obce, příjmy a výdaje obce, kontrola hospodaření obce a možnosti finanční analýzy obce.

Analytická část obsahuje základní údaje o obci Hovorany. V této části je také provedena analýza schválených a skutečných rozpočtů, dále analýza příjmů a výdajů obce v letech 2009 – 2015 a následné zhodnocení hospodaření obce. Na základě analýzy a zhodnocení hospodaření jsou vypracovány návrhy na zlepšení hospodaření obce Hovorany.

Cíl práce

Hlavním cílem této diplomové práce je na základě důkladné analýzy a zhodnocení rozpočtového hospodaření obce Hovorany v letech 2009 – 2015 navrhnout taková opatření, která povedou ke zvýšení příjmů a optimalizaci výdajů spojených s hospodařením obce.

K dosažení výše uvedeného hlavního cíle je vhodné stanovit dílčí cíle:

- rešerše související literatury a zdrojů,
- zpracování analýzy schválených a skutečných rozpočtů obce,
- zpracování analýzy příjmů a výdajů obce,
- zhodnocení hospodaření obce na základě analýzy,
- návrhy na zlepšení aktuální situace a posouzení jejich finančních přínosů.

Metody a postupy zpracování

Diplomová práce se skládá ze tří částí. První část práce se zabývá teoretickými poznatky získanými především z odborných publikací, webových stránek a právních předpisů. Analytická část práce se zabývá hospodařením obce. Je zde užitá komparační metoda analýzy schválených a skutečných rozpočtů obce v letech 2009 – 2015, dále je provedena analýza příjmů, analýza výdajů a následné zhodnocení hospodaření obce. Komparační metoda je užitá i v části zhodnocení hospodaření obce při srovnání investičního a provozního hospodaření, dále je zde provedena analýza vybraných ukazatelů finanční analýzy obce. Metoda indukce je použita v poslední části práce, kde jsou formulovány návrhy a doporučení, díky kterým by mohlo být hospodaření obce v dalších letech efektivnější.

Co se týká postupu zpracování, nejdříve byl osloven starosta obce Hovorany. Poté byly nastudovány právní předpisy a odborná literatura k vypracování teoretické části práce. Na základě osobního rozhovoru se starostou a účetní obce a na základě získaných interních dokumentů byla vypracována analýza rozpočtového hospodaření obce, a následně byly navrženy doporučení ke zlepšení hospodaření obce.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

1.1 Územní samospráva v ČR

Z hlediska samosprávy existuje v České republice dvoustupňový systém. Podle Ústavy ČR jsou základní jednotkou územní samosprávy obec a kraj (Provazníková a Sedláčková, 2009).

Vymezení a činnost jednotek územní samosprávy upravují tyto zákony:

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Obec

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce” (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 1).

Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a hospodaří s ním. Dále má vlastní finanční prostředky a sestavuje svůj vlastní rozpočet (Provazníková a Sedláčková, 2009).

Obec je vymezena třemi základními znaky, a to:

- územím,
- občany,
- samosprávou (Svaz měst a obcí České republiky, 2014).

1.2.1 Působnost obce

Působnost obcí se dělí na samostatnou a přenesenou.

Obec má právo na **samostatnou působnost**, pokud spravuje své záležitosti samostatně. V tomto případě stát může do činností územních samosprávných celků zasahovat, jen když to vyžaduje ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem. Podle zákona patří do samostatné působnosti záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

V případě **přenesené působnosti** obce vykonávají státní správu, která byla jejich orgánům svěřena státem. To znamená, že obce vykonávají tuto činnost jménem státu a plní jeho úkoly. K přenesené působnosti obce dostávají příslušný příspěvek, který ve většině případů nepokrývá skutečné náklady, a tak obce musí financovat výkon státní správy většinou z vlastních rozpočtových zdrojů. Podle rozsahu výkonu státní správy se rozlišují tři typy obcí:

- obce (základní rozsah státní správy) – obce I. typu,
- obce s pověřenými obecními úřady – obce II. typu,
- obce s rozšířenou působností – obce III. typu (Svaz měst a obcí České republiky, 2014)

1.2.2 Základní druhy obcí

Mezi základní druhy obcí podle Kopecského, Průchy, Havlana a Janečka (2015) patří:

- Obec – tedy obec, která není městem ani městysem.
- Městys – obec je městysem, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.
- Město – základní podmínkou, aby se obec mohla stát městem, je požadavek minimálně 3 000 obyvatel.
- Statutární město – postavení těchto měst spočívá zejména v tom, že tato města na rozdíl od ostatních měst, mohou z rozhodnutí zastupitelstva své území členit na městské obvody nebo městské části se svěřenou působností realizovanou vlastními orgány. Nemohou přijímat vlastní právní předpisy. Seznam statutárních měst je uveden v § 4 Zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.
- Hlavní město Praha – je hlavním městem České republiky, krajů a obcí.

1.3 Orgány obce

Mezi orgány obce patří zastupitelstvo, rada obce, starosta a místostarosta, obecní úřad, poradní a kontrolní orgány obce.

1.3.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce se skládá z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu se zákonem o obcích zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb do zastupitelstev v obcích. Zákon dále stanovuje rozpětí počtu členů zastupitelstva podle počtu obyvatel a velikosti územního obvodu viz Tabulka 1 (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Tabulka 1 Počet členů zastupitelstva obce dle počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500	5 - 15
nad 500 do 3 000	7 - 15
nad 3 000 do 10 000	11 - 25
nad 10 000 do 50 000	15 - 35
nad 50 000 do 150 000	25 - 45
nad 150 000	35 - 55

(Zdroj: vlastní zpracování dle Zákona č.128/2000 Sb., o obcích, § 68)

Zastupitelstvo obce rozhoduje především o věcech, které patří do samostatné působnosti obce, a to především o:

- schválení programu rozvoje obce, rozpočtu a závěrečném účtu,
- volbě a odvolání starosty, místostarosty a dalších členů rady obce,
- vydání obecně závazných vyhlášek,
- zřizování a rušení výborů, obecní policie,
- aj. (Svaz měst a obcí České republiky, 2014).

Zastupitelstvo obce má rozhodující pravomoci, tzn., že pro rozhodnutí, volbu resp. usnesení, platí princip nadpoloviční většiny. Jednání zastupitelstva jsou ze zákona veřejná. Členové zastupitelstva volí starostu a členy rady obce ze svých členů (Peková, 2011).

1.3.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, v přenesené působnosti rozhoduje na základě zákona. Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady. Počet členů rady je lichý, tedy nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž počet nesmí přesahovat třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada obce se nevolí v případě, že počet členů zastupitelstva je menší než 15. V případě, že není zvolena rada obce, její pravomoci vykonává v omezeném rozsahu starosta obce, zbytek kompetencí pak vykonává zastupitelstvo. Rada obce plní úkoly, jimiž je pověřilo zastupitelstvo obce a připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plně jeho usnesení (Svaz měst a obcí České republiky, 2014).

Radě obce je vyhrazeno například:

- zabezpečovat hospodaření obce, provádět rozpočtová opatření podle usnesení zastupitelstva obce,
- rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce,
- schvalovat organizační řád obecního úřadu
- aj. (Peková, 2011).

1.3.3 Starosta a místostarosta obce

Starosta je představitelem obce, zastupuje obec navenek. Za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu obce. Ve své funkci setrvává až do zvolení nového starosty. Starosta obce svolává zastupitelstvo obce, dále připravuje a řídí schůze rady obce, plní úkoly zaměstnavatele, odpovídá za informovanost veřejnosti o činnosti obce aj. Zástupcem starosty je místostarosta, který zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti, tedy vykonává všechny úkoly, které přísluší starostovi. Starosta s místostarostou podepisují právní předpisy obce (Svaz měst a obcí České republiky, 2014).

1.3.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, tajemník a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu (Svaz měst a obcí České republiky, 2014).

V čele obecního úřadu je starosta, kterému pomáhají jeho zástupci – místostarosta a tajemník. Tajemník je pracovníkem v zaměstnaneckém poměru a tato funkce

se zřizuje u pověřených obecních úřadů a v obcích s rozšířenou působností. Tato funkce však může být zřízena i v ostatních obcích (Peková, 2011).

Obecní úřad plní v samostatné působnosti obce úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce. Dále pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti (Svaz měst a obcí České republiky, 2014).

1.3.5 Poradní a kontrolní orgány obce

Mezi tyto orgány můžeme zařadit **výbory** a **komise**.

Výbory jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce rozhoduje o počtu výborů, avšak vždy musí být zřízen finanční a kontrolní výbor. **Finanční výbor** kontroluje hospodaření s majetkem obce a plní další úkoly, které mu přidělí zastupitelstvo obce. **Kontrolní výbor** kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, dále kontroluje dodržování právních předpisů. Tyto výbory musí být alespoň tříčlenné, členové nesmí být starosta, místostarosta, tajemník ani jiní členové, kteří se zabývají hospodařením obce (Peková, 2011).

Komise jsou iniciativními a poradními orgány rady obce. V rámci samostatné působnosti obce mohou předkládat různé návrhy, připomínky. Dále jsou výkonnými orgány v přenesené působnosti obce na svěřeném úseku činnosti, kde jsou odpovědní starostovi obce (tamtéž).

1.4 Hospodaření obce

Hospodaření obce resp. hospodaření s majetkem obce je upraveno v Zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, konkrétně v §§ 38 – 44.

Obec nese sama odpovědnost za své hospodaření, stát v tomto případě za hospodaření obcí a jejich závazky neručí. Zákon o obcích však připouští, že stát tento závazek může převzít smluvně (Lajtkepová, 2013).

1.4.1 Majetek obce

Jedním z předpokladů existence územní samosprávy je vlastnictví majetku a právo s ním hospodařit. Majetek je předpokladem rozvoje veřejného sektoru, občanské vybavenosti. Na úrovni územní samosprávy umožňuje i rozvoj vlastní podnikatelské činnosti, když posláním územní samosprávy není podnikání, podnikatelské aktivity mohou přispět ke zvýšení vlastních rozpočtových příjmů. Zvyšuje možnosti získat úvěr, neboť územní samospráva může za svůj úvěr ručit svým majetkem, zejména nemovitým (Peková, 2011; Peková, Pilný, Jetmar, 2012).

Majetek tvoří především:

- hmotný majetek (pozemky, budovy, dopravní cesty),
 - movité věci (vnitřní zařízení budov, stroje, přístroje apod.),
 - majetková práva a pohledávky,
 - peněžní prostředky, tj. hotovosti a vklady na účtech u peněžního ústavu,
 - cenné papíry, včetně krátkodobých obchodovatelných (i směnky, šeky apod.),
- nehmotná aktiva (software apod.) (Peková, Pilný, Jetmar, 2012).

Obec musí o svůj majetek pečovat, předpokladem je i kvalitní a úplná evidence majetku a pravidelná inventarizace majetku. Informace o majetku obce patří mezi klíčové informace, podle kterých se posuzuje hodnota obce (Nahodil a kol., 2009).

1.4.2 Nástroje finančního hospodaření obce

Mezi nástroje finančního hospodaření obce patří rozpočtový výhled obce a roční rozpočet obce. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů stanovuje obci, jak vést účetnictví.

Rozpočtový výhled obce

Pomocný nástroj územního samosprávného celku a svazku obcí sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Rozpočtový výhled obce se sestavuje na základě uzavřených smluv a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let, která následují po roce, na který je rozpočet sestaven (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

Rozpočet obce

Rozpočet obce je decentralizovaným peněžním fondem, který se tvoří, rozděluje a používá na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti (Nahodil a kol., 2009).

Rozpočet a rozpočtový proces lze chápat jako nástroj zabezpečení a financování obecní politiky, tedy nástroj, který dává do souladu příjmy a výdaje obce. Rozpočet obce je také bilancí, která porovnává příjmy a výdaje za rozpočtové období. V ČR je rozpočtové období shodné s kalendářním rokem, rozpočet je tedy sestavován na kalendářní rok (Provazníková a Sedláčková, 2009).

Základním úkolem rozpočtu je co nejefektivněji využít finančních zdrojů tak, aby byly co nejhospodárněji a nejefektivněji splněny úlohy kladené na daný subjekt, tzn., aby rozpočtové prostředky byly alokovány do těch oblastí, kde je to nejpotřebnější a kde bude uspokojena veřejná potřeba (Lorenc a Kašpárková, 2015).

Při zpracování rozpočtu obce jako finančního plánu se vychází z rozpočtového výhledu. Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný, za určitých podmínek i jako přebytkový nebo dokonce deficitní. Rozpočet může být schválen jako přebytkový v případě, že některé příjmy daného roku budou použity až v roce následujícím nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z minulých let (Lajtkepová, 2013).

Deficitní rozpočet může být schválen pouze v případě, že schodek bude možné uhradit některými z následujících možností:

- finančními prostředky z minulých let,
- kontokorentním úvěrem,

- smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje komunálních dluhopisů,
- prodejem finančních aktiv, vázaných v jiné formě než jsou peněžní prostředky na bankovním účtu např. dlužné nebo majetkové cenné papíry (Lorenc a Kašpárková, 2015).

Z uvedeného vyplývá, že nesmí dojít ke schválení deficitního rozpočtu, jež nebude mít krytý schodek z finančních prostředků (Lorenc a Kašpárková, 2015).

Činnost orgánů spojených se sestavením, schválením, realizací, průběžnou a následnou kontrolou návrhu územního rozpočtu se nazývá **rozpočtový proces**. Rozpočtový proces podle Pekové (2011) zahrnuje následující etapy:

- sestavení návrhu územního rozpočtu,
- projednání a schválení návrhu územního rozpočtu,
- plnění územního rozpočtu,
- průběžná kontrola,
- sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění územního rozpočtu,
- projednání a následná kontrola.

V průběhu rozpočtového procesu se musí podle Pekové (2011) dodržovat důležité rozpočtové zásady:

- každoroční sestavování a schvalování rozpočtu,
- reálnost a pravdivost rozpočtu,
- úplnost a jednotnost rozpočtu,
- dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu,
- hospodárnost a efektivnost,
- finanční kontrola, účetní audit,
- publicita.

Pokud není rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, pak se hospodaření obce řídí **rozpočtovým provizoriem**. Pravidla provizoria stanoví zastupitelstvo obce, které má obvykle dvě možnosti – hospodaření podle ještě neschváleného rozpočtu nebo hospodaření podle rozpočtu z minulého roku (Lajtkepová, 2013).

Významné postavení při zpracování rozpočtu má **rozpočtová skladba**, která zajišťuje jednotnou klasifikaci příjmů a výdajů v rozpočtové sféře (tamtéž).

Rozpočtová skladba umožňuje:

- zabezpečit jednotnost a přehlednost,
- analyzovat příjmy a výdaje,
- sumarizovat příjmy a výdaje,
- zajistit potřebné informace a jejich využití v rozpočtové politice (Peková, 2011).

V následující tabulce je zobrazeno schéma rozpočtu obce.

Tabulka 2 Obecné schéma rozpočtu obce

PŘÍJMY	VÝDAJE
BĚŽNÉ	BĚŽNÉ - neinvestiční
- daňové	- mzdy a platy
- svěřené daně	- povinné pojistné za zaměstnance
- sdílené daně	- materiálové
- místní poplatky	- energie, nájemné
- správní poplatky	- sociální dávky
- nedaňové	- výdaje za municipální podniky
- poplatky za služby	- sankce za porušení rozpočtové kázně
- příjmy z pronájmu majetku	- úroky, pokuty
- příjmy od organizačních složek a příspěvkových organizací	- ostatní (dary apod.)
- zisk obecních podniků	- dotace vlastním organizačním složkám a jiným subjektům
- dividend z akcií, přijaté úroky	- neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím
- transfery – dotace - neúčelové - účelové	- výdaje na sdružování finančních prostředků
KAPITÁLOVÉ	KAPITÁLOVÉ – investiční výdaje
- z prodeje majetku	- na hmotný a nehmotný majetek
- z prodeje akcií a majetkových podílů	- nákup cenných papírů
- kapitálové transfery - neúčelové - účelové	- kapitálové poskytnuté dotace organizačním složkám a jiným subjektům
- přijaté úvěry	- investiční příspěvky příspěvkovým organizacím
- příjmy z emise komunálních obligací	- investiční půjčky různým subjektům
- přijaté splátky půjček	- splátky úvěrů
OSTATNÍ	OSTATNÍ
doplňkové, přijaté sankční pokuty apod.	

(Zdroj: vlastní zpracování dle Lajtkepová, 2013, str. 89)

1.4.3 Třídění příjmů a výdajů

Rozpočtová skladba obsahuje toto třídění příjmů a výdajů:

- a) Odpovědnostní – pro obce a kraje nepovinné, povinně se vztahuje ke státnímu rozpočtu.
- b) Druhové – je základním systémem třídění v rozpočtové skladbě. Třídí operace do tří základních okruhů, tj. příjmy, výdaje a financování. Z hlediska druhového třídění příjmů a výdajů existuje 8 tříd a to:
 - Třída 1 - daňové příjmy,
 - Třída 2 - nedaňové příjmy,
 - Třída 3 - kapitálové příjmy,
 - Třída 4 - přijaté dotace,
 - Třída 5 - běžné výdaje,
 - Třída 6 - kapitálové výdaje,
 - Třída 8 - financování.
- c) Odvětvové – toto třídění vychází z účelu, na které se vynakládají finanční prostředky z rozpočtu. Třídí se do šesti skupin s podrobnějším tříděním uvnitř jednotlivých skupin:
 - 1) zemědělství, lesní hospodářství a rybářství,
 - 2) průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
 - 3) služby pro obyvatelstvo,
 - 4) sociální věci a politika zaměstnanosti,
 - 5) bezpečnost státu a právní ochrana,
 - 6) všeobecná veřejná správa a služby.
- d) Konsolidační – prvkem rozpočtové skladby jsou tzv. záznamové jednotky (Vyhláška č. 323/2002 Sb.; Peková, 2011).

Dalšími hledisky třídění příjmů a výdajů jsou:

- e) Zdrojové,
- f) Doplnkové,
- g) Programové,
- h) Účelové,

- i) Strukturní,
- j) Transferové (Vyhláška č. 323/2002 Sb.).

1.5 Příjmy obce

Rozhodující skupinou příjmů rozpočtů obcí jsou nenávratné příjmy, které jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru. Z ekonomického hlediska je můžeme rozdělit na **vlastní** a **cizí**. Do **vlastních** příjmů zahrnujeme:

- *daňové příjmy* – patří mezi příjmy běžné, každoročně se opakující,
- *nedaňové příjmy* – patří také mezi příjmy běžné, tzn. neinvestičního, provozního charakteru,
- *kapitálové příjmy* – patří mezi příjmy kapitálové, měly by být zdrojem financování investic (Peková, 2011; Provazníková a Sedláčková, 2009).

Cizí příjmy tvoří nenávratné přijaté dotace, které se dále dělí na investiční a neinvestiční. Vedle těchto nenávratných příjmů mohou subjekty územní samosprávy získávat a využívat i návratné příjmy tj. úvěry či půjčky, které jsou spojeny s povinností obce je za určitých podmínek splatit (Peková, 2011; Provazníková a Sedláčková, 2009).

1.5.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří největší část příjmů rozpočtu obcí – necelou jednu polovinu. Jedná se o **svěřené daně**¹ - z nemovitých věcí a silniční daň, **sdílené daně**² – daň z přidané hodnoty (dále jen DPH), daň z příjmů fyzických osob (dále jen DPFO), daň z příjmů právnických osob (dále jen DPPO) a daň z minerálních olejů, dále pak **místní poplatky** a **správní poplatky** (Lajtkepová, 2009).

¹ **Svěřené daně** vlastně znamenají výlučný výnos z daně daně pro místní rozpočet. Do svěřených daní patří daň z nemovitých věcí a silniční daň (Černohorský a Teplý, 2011).

² **Sdílené daně** znamenají, že výnos je rozdělen mezi různé úrovně veřejných rozpočtů. Výše výnosů těchto daní je dána zákonem a místní vláda ji nemůže nijak ovlivnit (Černohorský a Teplý, 2011).

Mezi daňové příjmy patří také místní a správní poplatky. **Místní poplatky** jsou dané Zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, nicméně zastupitelstvo obce rozhoduje, zda vůbec budou a v jaké výši v obci vybírány. Mezi místní poplatky patří např. poplatek ze psů, za lázeňský a rekreační pobyt apod. **Správní poplatky** zahrnují poplatky za správní úkony a rozhodnutí, jejich výsledkem jsou potom vydaná povolení, rozhodnutí atd. (Lajtkepová, 2013).

1.5.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří ve většině zemí druhou největší skupinu příjmů v rozpočtech obcí a regionů a možnost jejich ovlivnění územní samosprávou je v tomto případě větší (Provazníková a Sedláčková, 2009).

Tyto příjmy tvoří příjmy z majetku a podnikání, dále poplatky uživatelské a příjmy z mimorozpočtových fondů (zpravidla peněžních fondů obce), sankční pokuty, výnosy ze sbírek apod. (Nahodil a kol., 2009).

1.5.3 Dotace

Jsou významnou součástí příjmů státního rozpočtu. Dotace můžeme rozdělit dle jejich účelovosti na **účelové** a **neúčelové** (Lajtkepová, 2013).

Účelové dotace jsou poskytovány na přesně vymezený účel. Jejich nevýhodou je, že se nesmí použít na jiné potřeby, než na jaké byly poskytnuty. Nevyčerpaná část dotace musí být vrácena, nesmí být použita na jiné účely. Účelové dotace mohou být poskytnuty:

- s finanční spoluúčastí příjemce dotace,
- bez finanční spoluúčasti – jsou poskytnuty nezávisle na konkrétní částce vlastních příjmů (tamtéž).

Neúčelové dotace nejsou poskytnuty na konkrétní účel, tzn., že obce i kraje mají větší možnosti, na jaké účely budou tyto dotace použity. Neúčelové dotace můžeme rozdělit na:

- a) běžné – jsou poskytovány na financování provozních, běžných potřeb

- b) kapitálové – jsou účelové a tedy zúčtovatelné a jsou určeny na financování kapitálových (investičních) potřeb (tamtéž).

1.5.4 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy mají účelový charakter, financují dlouhodobé potřeby a jsou zpravidla jednorázové (Kruntorádová, 2015).

Vlastní kapitálové příjmy plynou z prodeje zejména nemovitého majetku, dále sem patří i sponzorské dary na pořízení investic. Jsou však zpravidla nahodilé (Peková, 2011).

1.6 Výdaje obce

Rozhodující skupinou výdajů rozpočtů obcí jsou běžné a kapitálové výdaje.

1.6.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje souvisí s financováním neinvestičních nákladů na zabezpečení veřejných statků. Tyto výdaje pak dělíme na neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery a neinvestiční půjčky (Peková, 2011; Svaz měst a obcí České republiky, 2014).

Mezi běžné výdaje podle Svazu měst a obcí České republiky (2014) patří finanční prostředky vynaložené na chod obecního úřadu, údržbu veřejného prostranství, provoz veřejného osvětlení, podporu místní kultury a sportu apod.

1.6.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje zahrnují peníze na investiční výstavbu, nákup nemovitostí a to jak pozemků, tak staveb. Do kapitálových výdajů patří výdaje na rekonstrukce budov a zařízení, které zvyšují hodnotu majetku, dále výdaje na nákup akcií, finanční vklady do obchodních společností a investiční dotace fyzickým a právnickým osobám (Svaz měst a obcí České republiky, 2014).

1.7 Kontrola hospodaření obce

Obce si musí dát přezkoumat své hospodaření podle Zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

Kontrola hospodaření obce probíhá jako **vnitřní** a **vnější**. Nejvyšší kontrolní sílu ve **vnitřní kontrole** má zastupitelstvo obce, která má právo kontrolovat radu a další orgány samosprávy. Rada obce potom kontroluje všechnu činnost orgánů obecního úřadu. Zastupitelstvo obce musí zřizovat finanční a kontrolní výbor. Vnitřní kontrola se provádí minimálně jednou za tři měsíce a občané musí být o výsledcích kontroly informováni prostřednictvím zprávy o hospodaření vyvěšením na veřejné vývěsce, přednesené na veřejném shromáždění apod. (Lajtkepová, 2013).

Vnější kontrola probíhá povinně auditorem, auditorskou společností nebo krajským úřadem jako přezkoumání hospodaření obce za minulý kalendářní rok. O toto přezkoumání musí požádat obec, náklady na přezkoumání hospodaření obce auditorem pak hradí se svých prostředků (tamtéž).

1.7.1 Závěrečný účet obce

Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření obce zpracovávají do závěrečného účtu (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech).

Závěrečný účet podle Zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech obsahuje:

- údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v členění podle rozpočtové skladby,
- údaje o hospodaření s majetkem,
- údaje o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití peněžních fondů.

Návrh závěrečného účtu musí být zveřejněn po dobu nejméně 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu obce. Přípomínky mohou občané podat buď písemně nebo ústně (Lajtkepová, 2013).

1.8 Možnosti finanční analýzy obce

Finanční analýza je specifickou složkou finančního řízení, která poskytuje důležité informace o finanční a majetkové situaci. Hlavním cílem je identifikovat finanční situaci. Finanční analýza rovněž odhaluje pozitivní a negativní stránky, které ovlivnily hospodaření. Základními zdroji dat pro finanční analýzu jsou účetní výkazy: rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz cash flow, výkaz o změnách ve vlastním kapitálu a příloha účetní závěrky. Pro potřeby finanční analýzy obce je třeba zohlednit specifika, která jsou s ní spojena, a proto je většina poměrových ukazatelů upravena pro potřeby nepodnikatelského prostředí. Rozdílem oproti ziskovému sektoru je otázka ziskovosti. Cílem činnosti neziskových subjektů není dosahování zisku a jeho maximalizace, ale je to zejména samofinancování, minimalizace vynaložených prostředků a dosažení maxima účinku s disponibilními prostředky. Obec má možnost vykonávat i doplňkovou činnost, která je provozována za účelem využití majetku a odbornosti zaměstnanců. Tato doplňková činnost však musí být realizována jako zisková a tento zisk musí být následně využíván pro podporu hlavní činnosti (Otrusinová a Kubíčková, 2011).

Mezi dílčí ukazatele finanční analýzy obce dle Kraftové (2002) patří:

- ukazatele autarkie,
- ukazatele rentability,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele financování,
- ukazatele investičního rozvoje/útlumu,
- ukazatele produktivity.

Pro účely této diplomové práce budou popsány a následně v kapitole 2.5.2 vypočítány pouze ukazatele financování a ukazatele autarkie z důvodu komplikovaného použití ostatních ukazatelů u obcí.

Jednou z povinností zprávy o výsledku hospodaření je podle Zákona č. 420/2004 Sb. o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí uvedení podílu pohledávek a závazků na rozpočtu územního celku a podílu zastaveného majetku na celkovém majetku. Tyto ukazatele slouží potřebám zastupitelů územních samosprávných celků při posuzování vývojových trendů některých oblastí hospodaření (Máče, 2012).

1.8.1 Ukazatele financování

U obcí mají tyto ukazatele poněkud odlišnou pozici než v soukromém ziskovém sektoru. S ohledem na způsob financování i na reglementaci financování obcí zpravidla převažují vlastní zdroje nad dluhy (Kraftová, 2002). V rámci ukazatelů financování budou vypočítány ukazatele míry finanční nezávislosti a míry věřitelského rizika.

Míra finanční nezávislosti (stability)

Ukazatel finanční nezávislosti dosahuje u územně samosprávných celků nad 70 %. Hodnotě pod 50 % už je třeba věnovat pozornost a hodnota pod 30 % značí nestabilitu (Kraftová, 2002). Výpočet dle Kraftové (2002, s. 127) je následující:

$$\text{Míra finanční nezávislosti} = \text{Vlastní kapitál} / \text{Celkový kapitál} \times 100 \quad (1)$$

Míra věřitelského rizika

Tento ukazatel hodnotí míru účasti cizího kapitálu na finančních zdrojích. Výpočet dle (tamtéž, s. 128) je následující:

$$\text{Míra věřitelského rizika} = \text{Cizí kapitál} / \text{Celkový kapitál} \times 100 \quad (2)$$

1.8.2 Ukazatele autarkie

Tento ukazatel odráží míru soběstačnosti obce. Autarkie může být hodnocena na bázi výnosově nákladové nebo příjmově výdajové. Pro účely této práce bude použit ukazatel autarkie na bázi příjmově výdajové. Význam tohoto ukazatele spočívá v schopnosti ukázat, zda příjmy byly generovány v dostatečné výši na pokrytí výdajů. Doporučené hodnoty tohoto ukazatele jsou rovny nebo větší jak 100 %, kdy výdaje jsou zcela pokryty (Kraftová, 2002).

Ukazatel autarkie na bázi celkových příjmů a výdajů

Dle Kraftové (2002, s. 103) je výpočet tohoto ukazatele následující:

$$A_{CF} = \text{Příjmy celkem} / \text{Výdaje celkem} \times 100 \quad (3)$$

kde A_{CF} je autarkie na příjmově výdajové bázi celkem.

Dalším ukazatelem autarkie je ukazatel autarkie na bázi neinvestičních příjmů a výdajů. Výpočet dle (tamtéž, s. 103) je následující:

$$A_{CF} = \text{Neinvestiční (provozní) příjmy} / \text{Neinvestiční (provozní) výdaje} \times 100 \quad (4)$$

Dalším ukazatelem autarkie je ukazatel míry pokrytí celkových provozních příjmů provozní dotací. Výpočet dle (tamtéž, s. 104) je následující:

$$A_{NID} = \text{Neinvestiční dotace} / \text{Neinvestiční příjmy} \times 100 \quad (5)$$

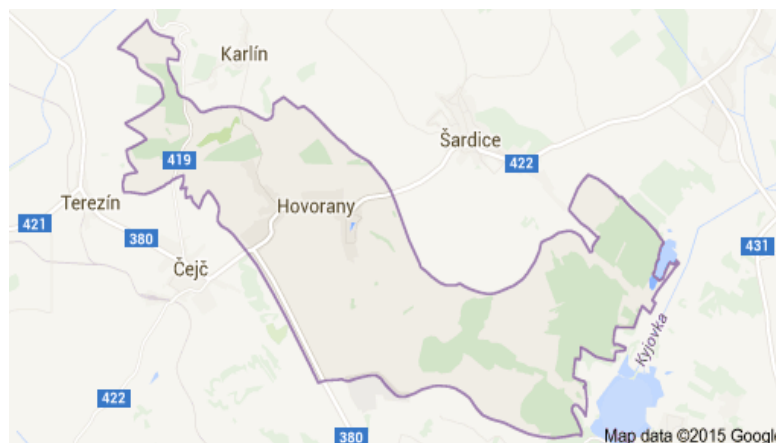
kde A_{NID} je míra příjmů z neinvestiční dotace na neinvestičních příjmech.

2 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE HOVORANY V LETECH 2009 - 2015

Tato část diplomové práce se zabývá analýzou hospodaření obce Hovorany v letech 2009 – 2015. V první části jsou popsány základní údaje o obci, dále se tato část věnuje analýze schválených a skutečných rozpočtů, analýze příjmů a výdajů a následnému zhodnocení hospodaření obce. Data použitá pro zpracování analýzy jsou získána z písemných materiálů obce a to ze závěrečných účtů obce a z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí FIN 2 – 12 M za sledované období 2009 – 2015. Tyto výkazy jsou sestavovány k 31. 12. příslušného roku.

2.1 Základní údaje o obci

Obec Hovorany leží ve významné vinařské oblasti v jihovýchodním cípu jižní Moravy v oblasti Moravského Slovácka. Obec je dlouhá 2.445 metrů, leží v nadmořské výšce 193 m podél silnice č. 422 ve směru Čejč – Kyjov. Katastr obce má výměru 2099 ha (Obec Hovorany, 2012).

Obrázek 1 Obec Hovorany

(Zdroj: převzato z webových stránek Google mapová data, 2016)

Obec je známá rozsáhlými ovocnými sady. V katastru obce je přírodní rezervace Hovoranské louky se vzácnými suchomilnými rostlinami. Lidová kultura v obci je stále

živá, největší události v roce jsou především letní krojované hody. Obec žije i sportem, má několik fotbalových mužstev, která mají k dispozici sportovní areál, jehož součástí jsou i moderní tenisové kurty. Pravidelné informace o dění v obci se občané dovídají z vysílání místního infokanálu a ze čtvrtletního zpravodaje obecního úřadu (Obec Hovorany, 2012).

Obec je členem dobrovolného svazku obcí Mikroregion Hovoransko, ČOV Mistřín a Severovýchod. Od roku 2006 obec zajišťuje provoz HC Kabel s.r.o., která vznikla 50 % majetkovou účastí obce Čejč a 50 % majetkovou účastí obce Hovorany (Obec Hovorany, 2012).

Občanská vybavenost v obci

V obci je zřízena Základní a mateřská škola, dále je zde pošta, prodejny potravin a smíšeného zboží a různá restaurační a ubytovací zařízení. Jsou zde aktivní místní spolky a to Myslivecké sdružení Dolina, Sbor dobrovolných hasičů, Český svaz zahrádkářů, Spolek Soběstačnost z. s., Folklorní kroužek Potůček, Sportovní rybolov Hovorany, Český svaz včelařů o. s., Sdružení zdravotně postižených a důchodců, Spolek hornických důchodců, Spolek hovoranských vinařů o. s., Spolek Lidový dům Hovorany a Za životní prostředí Hovorany z. s. V obci se nachází také různé sportovní kluby a to TJ Zemas Hovorany, TJ Sokol Hovorany, Sportovní klub „GO-GO 99“, Střelnice, Jednota Orel a TJ vodní a lyžařské turistiky. Obec dále poskytuje různé služby, mezi které patří - autodoprava, knihovna, posilovna, sběrný dvůr odpadů a zdravotní středisko. V obci se nachází i Římskokatolická farnost Hovorany a Církev československá husitská. V obci působí i několik živnostníků, poskytujících různé služby (Obec Hovorany, 2012).

Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola Hovorany

V roce 2003 vznikla příspěvková organizace - Základní škola T. G. Masaryka Hovorany. Základní školu navštěvují děti z Hovorany a spádových obcí Čejč, Terezín, Karlín a jiné. Součástí školy je základní škola, školní družina, mateřská škola a školní jídelna (Obec Hovorany, 2012).

Obrázek 2 Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola Hovorany

(Zdroj: převzato z webových stránek Obec Hovorany, 2012)

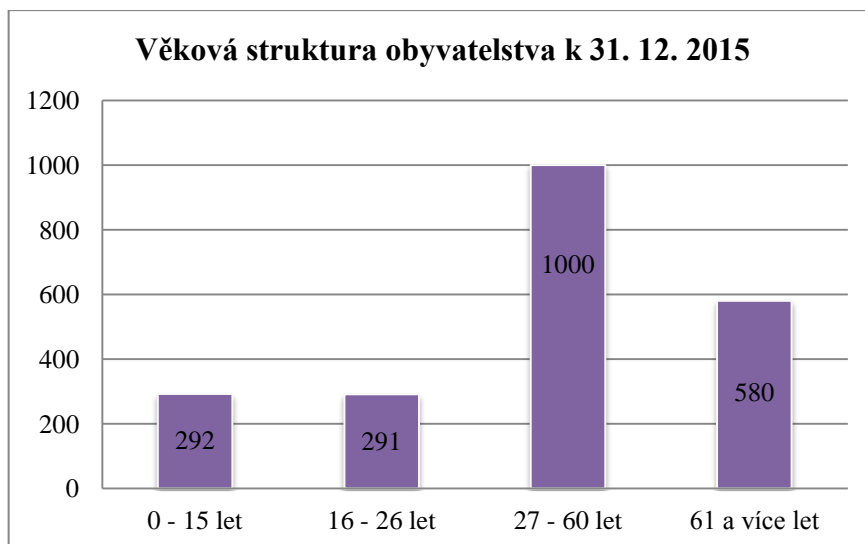
Doprava

Obec má autobusové spojení linkami Kyjov – Čejč a Brno – Hodonín. Obcí prochází silnice II/422 a v jižní části katastru vede silnice II/380. V obci se nachází pět autobusových zastávek.

V roce 2014 byla vybudována cyklostezka z Hovoran do sousedních Šardic v délce necelých 2 km. V obci se nenachází železniční stanice.

Věková struktura obyvatel

K 31. 12. 2015 v obci žije celkem 2 163 obyvatel. Největší podíl tvoří občané ve věku 27 až 60 let a to zhruba 46 % z celkového počtu obyvatel. Občané nad 61 let zaujímají 27 %, občané do 15 let zaujímají 14 % a občané ve věku 16 – 26 let jsou zastoupeni v počtu 291 obyvatel. Jejich podíl tvoří 13 % z celkového počtu obyvatel (dle ústního sdělení matrikářky obce paní Vodičkové, 2016).

Graf 1 Věková struktura obyvatelstva k 31. 12. 2015

(Zdroj: vlastní zpracování dle ústního sdělení, Vodičková, 2016)

Obecní úřad

Budova obecního úřadu se nachází ve středu obce Hovorany. V čele obecního úřadu stojí starosta obce, dále místostarosta, zastupitelstvo a rada obce. Obecní úřad má pět stálých zaměstnanců, mezi které patří - účetní, matrikářka, správce majetku obce, administrativa a zaměstnanec na komunální služby. Další osoby jsou zaměstnány na veřejně prospěšné práce přes úřad práce, tento počet zaměstnanců se každý rok mění. Uklízečka je zaměstnána na zkrácený úvazek. Organizační složky obce jsou knihovna a sbor dobrovolných hasičů (dle ústního sdělení účetní obce paní Chludilové, 2015).

Nejvyšším samosprávným orgánem obce je zastupitelstvo, které se skládá ze starosty, místostarosty a třinácti členů. Jednání zastupitelstva obce se koná vždy na konci kalendářního čtvrtletí. Datum konání jednání zastupitelstva obce je vždy oznámen předem v místním rozhlase a vyvěšením pozvánky a navrženého programu jednání na úřední desce. Zápis z jednání je poté vyvěšen na úřední desce po dobu 15 dní a je k nahlédnutí i na obecním úřadě. Radu obce tvoří starosta, místostarosta a tři členové. Dle Zákona č. 128/2000 Sb., obcích je ustanoven v obci výbor finanční a kontrolní. Oba výbory jsou tříčlenné. V obci je dále zřízena havarijní komise, kulturní komise, komise pro dětskou a folklorní činnost a komise pro muzejní činnost (Obec Hovorany, 2012).

2.2 Analýza schválených a skutečných rozpočtů obce za období 2009 – 2015

Obec hospodaří podle schváleného rozpočtu příjmů a výdajů a podle rozpočtového výhledu, který bývá zpravidla sestaven na období 2 – 3 let následujících po roce, na který se rozpočet sestavuje. Na tvorbě návrhu rozpočtu se podílí rada obce a finanční výbor, který návrh rozpočtu doporučí ke schválení zastupitelstvu obce. Při sestavování rozpočtu pro daný rok se vychází z plnění rozpočtu v předchozích obdobích a zahrnují se nové plánované akce. V průběhu roku mohou však nastat situace, kdy se určitá položka zvýší či sníží nepředvídaně, proto schválený rozpočet ve většině případů neodpovídá sestavenému rozpočtu k 31. 12 příslušného roku.

2.2.1 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2009

V roce 2009 byl rozpočet schválený jako schodkový, na konci roku byl rozpočet také schodkový. Obec si může dovolit schválit rozpočet jako schodkový, pokud má prostředky, kterými rozdíl mezi výdaji a příjmy pokryje. V případě obce Hovorany je schodek krytý uspořenémi prostředky na bankovních účtech, které má obec Hovorany u Komerční banky.

Tabulka 3 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2009 (v Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	17 409 000,00	16 783 747,05
Nedaňové příjmy	2 337 000,00	2 342 645,40
Kapitálové příjmy	4 700 000,00	6 954 190,00
Přijaté dotace	618 200,00	15 656 100,20
PŘÍJMY CELKEM	25 064 200,00	41 736 683,65
Běžné výdaje	12 649 200,00	27 089 306,53
Kapitálové výdaje	13 090 000,00	22 873 788,66
VÝDAJE CELKEM	25 739 200,00	49 963 095,19
FINANCOVÁNÍ	675 200,00	8 226 412,54

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2009)

Z výše uvedené tabulky je zjevné, že k největšímu rozdílu příjmů mezi schváleným rozpočtem a skutečností před konsolidací došlo u položky přijaté dotace. Dotace se totiž mohou v rozpočtu projevit až po jejich skutečném přidělení, tzn. až po sepsání smlouvy s poskytovatelem dotace. Největší dotaci obdržela obec na opravu mateřské školy, dále získala dotace na veřejně prospěšné práce, neinvestiční dotace v rámci souhrnného dotačního vztahu atd. Dalšími významnými rozdíly na straně příjmů jsou rozdíly mezi schválenými a skutečnými daňovými a kapitálovými příjmy. Obec v tomto roce počítala s vyššími daňovými příjmy, než ve skutečnosti byly. Největšími položkami daňových příjmů v tomto roce byly příjmy z daně z přidané hodnoty a daně z nemovitých věcí. Co se týká kapitálových příjmů, tak ve schváleném rozpočtu činily 4 700 000 Kč, ve skutečnosti došlo ke zvýšení na částku 6 954 190 Kč. Důvodem tohoto zvýšení jsou zejména prodeje bytů v bytovce u zdravotního střediska a prodej plynovodů JMP.

V roce 2009 dochází také k nárůstu výdajů, a to běžných i kapitálových. Nárůst běžných výdajů způsobily např. různé nákupy materiálu, kde se obvykle počítá s nižšími částkami, dále různé opravy a udržování, nákup softwaru KEO-X a půjčky obyvatelstvu z fondu rozvoje bydlení. Důvodem zvýšení kapitálových výdajů byl začátek rekonstrukce mateřské školy, dále komunikace v ulici Krátké Noviny, rekonstrukce sokolovny a výkup zájmových pozemků, s kterými obec nepočítala.

V níže uvedené tabulce je zobrazen schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů. Rozdíl mezi příjmy a výdaji před konsolidací a po konsolidaci způsobily konsolidační položky, a sice převody z rozpočtových účtů, převody vlastním rozpočtovým účtům a převody vlastním fondům (sem patří fond sociální a fond rozvoje bydlení). Tyto konsolidační položky jsou převody mezi bankovními účty účetní jednotky, tzn., že nemají charakter příjmů a výdajů a nerozpočtují se. Přijaté dotace se v tomto roce snížily o 12 864 672 Kč z důvodu převodu z rozpočtových účtů, dále došlo ke snížení běžných výdajů z důvodů převodu částky 12 700 000 Kč vlastním rozpočtovým účtům a převodu částky 164 672 Kč sociálnímu fondu a fondu rozvoje bydlení.

Tabulka 4 Schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2009 (v Kč)

	Schválený rozpočet po konsolidaci	Skutečnost po konsolidaci
Daňové příjmy	17 409 000,00	16 783 747,05
Nedaňové příjmy	2 337 000,00	2 342 645,40
Kapitálové příjmy	4 700 000,00	6 954 190,00
Přijaté dotace	618 200,00	2 791 428,20
PŘÍJMY CELKEM	25 064 200,00	28 872 010,65
Běžné výdaje	12 649 200,00	14 224 634,53
Kapitálové výdaje	13 090 000,00	22 873 788,66
VÝDAJE CELKEM	25 739 200,00	37 098 423,19
FINANCOVÁNÍ	675 200,00	8 226 412,54

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2009)

2.2.2 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2010

V roce 2010 byl schválen rozpočet obce jako schodkový, avšak na konci tohoto období skončil rozpočet obce jako přebytkový. V roce 2010 se nerealizovaly některé akce a tyto prostředky byly ušetřeny, čili ušetřené peníze zůstaly na účtech. Přebytek byl z části použit na uhrazení splátek dlouhodobých půjčených prostředků a na pořízení dluhopisů.

Tabulka 5 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2010 (v Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	15 605 000,00	18 747 282,69
Nedaňové příjmy	2 160 000,00	2 780 188,33
Kapitálové příjmy	3 020 000,00	2 528 073,00
Přijaté dotace	618 200,00	31 540 938,90
PŘÍJMY CELKEM	21 403 200,00	55 596 482,92
Běžné výdaje	12 251 500,00	32 045 395,52
Kapitálové výdaje	12 606 500,00	16 812 699,20
VÝDAJE CELKEM	24 858 000,00	48 858 094,72
FINANCOVÁNÍ	3 454 800,00	- 6 738 388,20

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2010)

Co se týká příjmů v roce 2010, dochází opět k největšímu nárůstu u přijatých dotací a daňových příjmů. Co se týká daňových příjmů, v roce 2009 byla skutečnost nižší než ve schváleném rozpočtu. Proto zastupitelstvo schválilo pro rok 2010 i vzhledem k vývoji ekonomiky nižší hodnotu předpokládaných daňových příjmů než ve skutečnosti byla (dle ústního sdělení starosty obce, 2016). Největší dotace obec obdržela na rekonstrukci MŠ a rekonstrukci sokolovny, se kterými se začalo už v roce 2009. Mezi další dotace patří např. dotace na veřejně prospěšné práce, dotace základní škole Hovorany, neinvestiční dotace ze státního rozpočtu atd. Naopak u kapitálových příjmů došlo ve skutečnosti k poklesu o 491 927 Kč oproti schválenému rozpočtu. Obec v tomto případě počítala s vyššími kapitálovými příjmy, protože počítala s prodejem pozemků v oblasti bytového hospodářství. K těmto prodejům v roce 2010 nedošlo. Naopak v tomto roce došlo k prodeji pozemků v lokalitě Krátké Noviny ve výši 1 233 140 Kč.

U výdajů opět dochází k nárůstu jak u výdajů běžných tak kapitálových. Důvodem zvýšení běžných výdajů jsou opět různé neočekávané opravy a udržování, dále poskytnutá neinvestiční dotace ZŠ Hovorany, vybavení sokolovny apod. Ke zvýšení kapitálových výdajů došlo z důvodu pokračující rekonstrukce MŠ a rekonstrukce sokolovny, dále rekonstrukce školní kuchyně a jídelny a komunikace v lokalitě Krátké Noviny.

V následující tabulce je zobrazen schválený a skutečný rozpočet po konsolidaci příjmů a výdajů.

Tabulka 6 Schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2010 (v Kč)

	Schválený rozpočet po konsolidaci	Skutečnost po konsolidaci
Daňové příjmy	15 605 000,00	18 747 282,69
Nedaňové příjmy	2 160 000,00	2 780 188,33
Kapitálové příjmy	3 020 000,00	2 528 073,00
Přijaté dotace	618 200,00	16 239 487,71
PŘÍJMY CELKEM	21 403 200,00	40 295 031,73
Běžné výdaje	12 251 500,00	16 743 944,33
Kapitálové výdaje	12 606 500,00	16 812 699,20
VÝDAJE CELKEM	24 858 000,00	33 556 643,53
FINANCOVÁNÍ	3 454 800,00	- 6 738 388,20

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2010)

Rozdíl mezi příjmy a výdaji před konsolidací a po konsolidaci opět způsobily konsolidační položky, a sice převody z rozpočtových účtů, převody vlastním rozpočtovým účtům a převody vlastním fondům. Přijaté dotace se snížily o 15 301 451,19 Kč z důvodu převodu z rozpočtových účtů, dále došlo ke snížení běžných výdajů z důvodů převodu částky 15 124 062,19 Kč vlastním rozpočtovým účtům a převodu částky 177 389 Kč sociálnímu fondu a fondu rozvoje bydlení.

2.2.3 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2011

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že rozpočet obce pro rok 2011 byl schválen jako přebytkový, ve skutečnosti byl rozpočet také přebytkový. Přebytek byl použit na zvýšení krátkodobých prostředků na bankovních účtech.

Co se týká příjmů v roce 2011, dochází k nejvyššímu nárůstu u přijatých dotací, nedaňových příjmů a kapitálových příjmů, které byly schváleny v nulové výši. Přijaté dotace v roce 2011 obec obdržela na veřejně prospěšné práce, dále obec obdržela neinvestiční dotace ze státního rozpočtu, neinvestiční dotace na žáky od obcí Čejč,

Terezín a Karlín, dotace na hasičská auta atd. Důvodem zvýšení nedaňových příjmů jsou např. různé příspěvky na sportovní účely, odvody zřízené ZŠ, příjmy z poskytování různých služeb a výrobků, příjmy z úroků apod. Důvodem zvýšení kapitálových příjmů je prodej pozemků zejména v lokalitě Krátké Noviny ve výši 327 510 Kč a přijatý dar ve výši 230 000 Kč od SDH Hovorany na pořízení hasičského auta.

Běžné výdaje ve skutečnosti vzrostly o 1 311 798,10 Kč, naopak u kapitálových výdajů došlo k poklesu oproti schválenému rozpočtu o 3 450 989 Kč. Důvodem zvýšení běžných výdajů je např. oprava místního rozhlasu, služby spojené s kulturou, údržba sokolovny, výdaje na energie, oprava vozového parku, propagační předměty, poradenství atd. Ke snížení kapitálových výdajů oproti skutečnosti došlo zejména kvůli tomu, že se v tomto roce počítalo se sanací základní školy ve výši 3 830 000 Kč, ovšem k realizaci této akce nedošlo.

Tabulka 7 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2011 (v Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	17 321 200,00	17 611 059,87
Nedaňové příjmy	1 788 900,00	3 345 577,65
Kapitálové příjmy	0,00	557 510,00
Přijaté dotace	1 837 500,00	5 280 359,54
PŘÍJMY CELKEM	20 947 600,00	26 794 507,06
Běžné výdaje	13 794 100,00	15 105 898,10
Kapitálové výdaje	5 080 000,00	1 629 011,00
VÝDAJE CELKEM	18 874 100,00	16 734 909,10
FINANCOVÁNÍ	- 2 073 500,00	- 10 059 597,96

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2011)

V následující tabulce je zobrazen schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2011. Rozdíl mezi příjmy a výdaji před konsolidací a po konsolidaci opět způsobily konsolidační položky, a sice převody z rozpočtových účtů, ostatní převody z vlastních fondů, převody vlastním rozpočtovým účtům a převody vlastním fondům. Přijaté dotace se snížily o 169 364 Kč z důvodu převodu z rozpočtových účtů a o 258 183,14 Kč kvůli ostatním převodům z vlastních fondů.

Dále došlo ke snížení běžných výdajů z důvodů převodu 258 183,14 Kč vlastním rozpočtovým účtům a převodu částky 169 364 Kč sociálnímu fondu.

Tabulka 8 Schválený a skutečný rozpočet po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2011 (v Kč)

	Schválený rozpočet po konsolidaci	Skutečnost po konsolidaci
Daňové příjmy	17 321 200,00	17 611 059,87
Nedaňové příjmy	1 788 900,00	3 345 577,65
Kapitálové příjmy	0,00	557 510,00
Přijaté dotace	1 837 500,00	4 852 812,40
PŘÍJMY CELKEM	20 947 600,00	26 366 959,92
Běžné výdaje	13 794 100,00	14 678 350,96
Kapitálové výdaje	5 080 000,00	1 629 011,00
VÝDAJE CELKEM	18 874 100,00	16 307 361,96
FINANCOVÁNÍ	- 2 073 500,00	- 10 059 597,96

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2011)

2.2.4 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2012

V roce 2012 byl rozpočet schválený jako schodkový, ovšem ve skutečnosti byl rozpočet přebytkový. V minulém roce se ušetřily peníze, tak si obec mohla dovoluť zařadit do rozpočtu nové akce – příjmy byly naplánovány nižší než výdaje, ale ušetřenými prostředky na bankovních účtech byl schodek vyrovnán. Během roku ale k realizaci některých z plánovaných akcí nedošlo a výdaje tedy nebyly tak vysoké, jak se plánovalo.

Rozdíly mezi schválenými příjmy a skutečnými příjmy nejsou až tak výrazné jako v letech minulých. K výraznějšímu zvýšení došlo u kapitálových příjmů a přijatých dotací. V rámci kapitálových příjmů obec v roce 2012 plánovala prodej pozemků v oblasti komunálních služeb a územního rozvoje ve výši 50 000 Kč, ovšem ve skutečnosti byly tyto příjmy ve výši 109 210 Kč, dále obec získala příjmy z prodeje dlouhodobého majetku v činnosti místní správy ve výši 8 000 Kč. Přijaté dotace obec obdržela např. na volby do krajských zastupitelstev, na žáky, knihovnu apod.

Největším rozdílem jsou položky běžných a kapitálových výdajů, kde ve schváleném rozpočtu obec počítala s vyššími výdaji, než ve skutečnosti byly. Největšími položkami běžných výdajů jsou především výdaje na energie, plyn, vodu a různé opravy a udržování související např. s čištěním místního rybníka, dále byla v tomto roce provedena oprava střechy na bytovce, hromosvod, oprava střechy na zdravotním středisku atd. Důvodem snížení kapitálových výdajů jsou především neuskutečněné výdaje související s pořízením různých strojů, přístrojů a zařízení, s kterými se počítalo, ale nakonec nebyly uskutečněny.

Tabulka 9 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2012 (v Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	17 690 000,00	17 234 966,86
Nedaňové příjmy	2 649 000,00	2 815 360,16
Kapitálové příjmy	50 000,00	117 210,00
Přijaté dotace	1 089 000,00	2 182 579,05
PŘÍJMY CELKEM	21 478 000,00	22 350 116,07
Běžné výdaje	26 157 500,00	16 896 165,27
Kapitálové výdaje	9 150 000,00	4 165 984,40
VÝDAJE CELKEM	35 307 500,00	21 062 149,67
FINANCOVÁNÍ	13 829 500,00	- 1 287 966,40

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2012)

V následující tabulce je zobrazen schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2012. Rozdíl mezi příjmy a výdaji před konsolidací a po konsolidaci způsobily konsolidační položky, a sice převody z rozpočtových účtů a převody vlastním fondům. Přijaté dotace se snížily o 310 169,25 Kč z důvodu převodu z rozpočtových účtů. Dále došlo ke snížení běžných výdajů z důvodů převodu částky 310 169,25 Kč sociálnímu fondu.

Tabulka 10 Schválený a skutečný rozpočet po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2012 (v Kč)

	Schválený rozpočet po konsolidaci	Skutečnost po konsolidaci
Daňové příjmy	17 690 000,00	17 234 966,86
Nedaňové příjmy	2 649 000,00	2 815 360,16
Kapitálové příjmy	50 000,00	117 210,00
Přijaté dotace	1 089 000,00	1 872 409,80
PŘÍJMY CELKEM	21 478 000,00	22 039 946,82
Běžné výdaje	26 157 500,00	16 585 996,02
Kapitálové výdaje	9 150 000,00	4 165 984,40
VÝDAJE CELKEM	35 307 500,00	20 751 980,42
FINANCOVÁNÍ	13 829 500,00	- 1 287 966,40

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2012)

2.2.5 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2013

Z níže uvedené tabulky je patrné, že rozpočet obce pro rok 2013 byl schválen jako schodkový, ovšem ve skutečnosti byl rozpočet přebytkový. Přebytek byl opět použit pro zvýšení krátkodobých prostředků na bankovních účtech. Co se týká příjmů tak všechny položky vzrostly oproti schválenému rozpočtu. K výraznému nárůstu došlo u daňových příjmů a přijatých dotací. Nárůst daňových příjmů způsobilo zejména zvýšení příjmů daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, kde ve schváleném rozpočtu se počítalo s částkou 3 300 000 Kč, ovšem ve skutečnosti byla tato částka ve výši 4 183 669,18 Kč. Další zvýšení zaznamenal příjem z daně z přidané hodnoty, který ve schváleném rozpočtu byl ve výši 7 000 000 Kč, ve skutečnosti však tato částka činila 9 533 125,33 Kč. Obec v tomto roce obdržela dotace zejména na veřejně prospěšné práce, volby prezidenta, na knihovnu, volby do Poslanecké sněmovny, na akceschopnost SDH apod.

Běžné výdaje v tomto roce zaznamenaly vzrůst, naopak kapitálové výdaje poklesly o 36 %. Zvýšení běžných výdajů způsobily zejména výdaje na pořízení materiálu, dále ostatních služeb, různé opravy a udržování v obci apod. Co se týká kapitálových výdajů, tak se nerealizovaly určité akce, např. se v tomto roce počítalo s výdaji na sportovní

a oddechové centrum, dále na rekonstrukci obecního sklepa, která byla uskutečněna až v roce 2014 atd.

Tabulka 11 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2013 (v Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	18 051 500,00	22 323 025,35
Nedaňové příjmy	2 867 000,00	3 340 624,40
Kapitálové příjmy	50 000,00	239 208,00
Přijaté dotace	908 000,00	12 189 787,41
PŘÍJMY CELKEM	21 876 500,00	38 092 645,16
Běžné výdaje	17 385 000,00	29 244 640,83
Kapitálové výdaje	20 970 000,00	7 455 939,95
VÝDAJE CELKEM	38 355 000,00	36 700 580,78
FINANCOVÁNÍ	16 478 500,00	- 1 392 064,38

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2013)

V níže uvedené tabulce je zobrazen schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2013. Rozdíl mezi příjmy a výdaji před konsolidací a po konsolidaci způsobily konsolidační položky, a sice převody z rozpočtových účtů, převody vlastním fondům a převody vlastním rozpočtovým účtům. Přijaté dotace se snížily o 10 734 804,41 Kč z důvodu převodu z rozpočtových účtů. Dále došlo ke snížení běžných výdajů z důvodů převodu částky 222 178 Kč sociálnímu fondu a převodu částky 10 512 626,41 Kč vlastním rozpočtovým účtům.

Tabulka 12 Schválený a skutečný rozpočet po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2013 (v Kč)

	Schválený rozpočet po konsolidaci	Skutečnost po konsolidaci
Daňové příjmy	18 051 500,00	22 323 025,35
Nedaňové příjmy	2 867 000,00	3 340 624,40
Kapitálové příjmy	50 000,00	239 208,00
Přijaté dotace	588 000,00	1 454 983,00
PŘÍJMY CELKEM	21 556 500,00	27 357 840,75
Běžné výdaje	17 065 000,00	18 509 836,42
Kapitálové výdaje	20 970 000,00	7 455 939,95
VÝDAJE CELKEM	38 035 000,00	25 965 776,37
FINANCOVÁNÍ	16 478 500,00	- 1 392 064,38

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2013)

2.2.6 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2014

V roce 2014 byl schválený i skutečný rozpočet schodkový. Schodek může být financován prostředky na účtech nebo úvěry a půjčkami – obec Hovorany úvěry nevyužívá, proto schodek kryje prostředky na účtech. Největší nárůst v oblasti příjmů zaznamenaly přijaté dotace, dále daňové příjmy a nedaňové příjmy. V roce 2014 obec obdržela dotace na veřejně prospěšné práce, zavedení separace a svozu bioodpadů, kompostéry, zateplení ZŠ, renovaci dřevěného kříže apod. V rámci daňových příjmů došlo k nárůstu u příjmů z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, dále u daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty. Důvodem zvýšení nedaňových příjmů je např. pronájem kabelové sítě, dále přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady, které obec získává především z vyúčtování energií zejména v oblasti bytového a nebytového hospodářství, veřejného osvětlení, nakládání s odpady apod.

Běžné výdaje zaznamenaly nárůst oproti schválenému rozpočtu. Důvodem zvýšení běžných výdajů byly zejména výdaje na opravu betonových přístupových schodů u ZŠ, dále na restaurátorské práce na dřevěném kříži, opravu posilovny, oprava sociálního zařízení na tenisových kurtech, oprava tribuny na fotbalovém hřišti apod.

Na rozdíl od běžných výdajů došlo u kapitálových výdajů k poklesu oproti schválenému rozpočtu. Kapitálové výdaje byly schváleny ve výši 38 760 000 Kč, ovšem ve skutečnosti tato částka byla daleko nižší a to ve výši 18 868 054,10 Kč. Důvodem snížení je např. akce sportovní a oddechové centrum u rybníka, kde se počítalo s částkou 6 000 000 Kč, ovšem v tomto roce došlo pouze k projektové dokumentaci a vybudování kanalizace ve výši 3 105 570 Kč. V roce 2014 také nedošlo k realizaci akce dětské hřiště v lokalitě Žleby 3, byla podaná pouze dotační žádost k této akci.

Tabulka 13 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2014 (v Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	20 941 500,00	23 806 091,99
Nedaňové příjmy	3 180 000,00	4 423 825,27
Kapitálové příjmy	50 000,00	87 167,00
Přijaté dotace	1 675 100,00	14 137 247,58
PŘÍJMY CELKEM	25 846 600,00	42 454 331,84
Běžné výdaje	15 803 400,00	24 250 214,78
Kapitálové výdaje	38 760 000,00	18 868 054,10
VÝDAJE CELKEM	54 563 400,00	43 118 268,88
FINANCOVÁNÍ	28 716 800,00	663 937,04

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2014)

V následující tabulce je zobrazen schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2014. Rozdíl mezi příjmy a výdaji před konsolidací a po konsolidaci zapříčinily konsolidační položky, a sice převody z rozpočtových účtů, převody vlastním fondům a převody vlastním rozpočtovým účtům. Přijaté dotace se snížily o 7 102 128 Kč z důvodu převodu z rozpočtových účtů. Dále došlo ke snížení běžných výdajů z důvodů převodu částky 102 950 Kč sociálnímu fondu a převodu částky 6 999 178 Kč vlastním rozpočtovým účtům.

Tabulka 14 Schválený a skutečný rozpočet po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2014 (v Kč)

	Schválený rozpočet po konsolidaci	Skutečnost po konsolidaci
Daňové příjmy	20 941 500,00	23 806 091,99
Nedaňové příjmy	3 180 000,00	4 423 825,27
Kapitálové příjmy	50 000,00	87 167,00
Přijaté dotace	1 675 100,00	7 035 119,58
PŘÍJMY CELKEM	25 846 600,00	35 352 203,84
Běžné výdaje	15 803 400,00	17 148 086,78
Kapitálové výdaje	38 760 000,00	18 868 054,10
VÝDAJE CELKEM	54 563 400,00	36 016 140,88
FINANCOVÁNÍ	28 716 800,00	663 937,04

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2014)

2.2.7 Schválený a skutečný rozpočet obce za rok 2015

V roce 2015 byl schválený i skutečný rozpočet schodkový. Schodek v tomto roce byl krytý uspořeny prostředky na bankovních účtech.

Co se týká příjmů, tak největší nárůst je u daňových příjmů a přijatých dotací. U daňových příjmů došlo ke zvýšení příjmů daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, příjmů z daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti, příjmů z daně z příjmů právnických osob a příjmů z daně z příjmů právnických osob za obce. V roce 2015 obec obdržela dotace na veřejně prospěšné práce, na rozšíření sběrného dvora, na vybavení SDH Hovorany, na akceschopnost SDH Hovorany a dotaci ZŠ Hovorany.

Co se týká výdajů, tak u běžných výdajů došlo k nárůstu oproti schválenému rozpočtu. Důvodem zvýšení jsou různé opravy a udržování v obci, poskytnuté neinvestiční transfery, nákupy materiálu apod. U kapitálových výdajů došlo ke snížení oproti schválenému rozpočtu. Kapitálové výdaje byly v tomto roce použity např. na rekonstrukci víceúčelového objektu, rozšíření sběrného dvora, na úpravu návsi apod. Naopak se nerealizovaly určité akce jako např. dětské hřiště v lokalitě Žleby 3, dále dům s pečovatelskou službou, sportovní a oddechové centrum atd.

Tabulka 15 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2015 (v Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	22 665 500,00	24 030 593,87
Nedaňové příjmy	3 364 800,00	3 908 851,21
Kapitálové příjmy	50 000,00	172 250,00
Přijaté dotace	590 900,00	19 057 431,25
PŘÍJMY CELKEM	26 671 200,00	47 169 126,33
Běžné výdaje	14 550 100,00	30 167 090,63
Kapitálové výdaje	33 227 000,00	17 319 598,84
VÝDAJE CELKEM	47 777 100,00	47 486 689,47
FINANCOVÁNÍ	21 105 900,00	317 563,14

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2015)

Pozn. Údaje roku 2015 jsou pouze předběžné, z důvodu schválení závěrečného účtu zastupitelstvem obce v červnu 2016.

V níže uvedené tabulce je zobrazen schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2015. Rozdíl mezi příjmy a výdaji před konsolidací a po konsolidaci zapříčinily konsolidační položky, a sice převody z rozpočtových účtů, převody vlastním fondům a převody vlastním rozpočtovým účtům. Přijaté dotace se snížily o 13 779 657,08 Kč z důvodu převodu z rozpočtových účtů. U běžných výdajů došlo ke snížení z důvodů převodu částky 94 976 Kč sociálnímu fondu a převodu částky 13 684 681,08 Kč vlastním rozpočtovým účtům.

Tabulka 16 Schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2015 (v Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	22 665 500,00	24 030 593,87
Nedaňové příjmy	3 364 800,00	3 908 851,21
Kapitálové příjmy	50 000,00	172 250,00
Přijaté dotace	590 900,00	5 277 774,17
PŘÍJMY CELKEM	26 671 200,00	33 389 469,25
Běžné výdaje	14 550 100,00	16 387 433,55
Kapitálové výdaje	33 227 000,00	17 319 598,84
VÝDAJE CELKEM	47 777 100,00	33 707 032,39
FINANCOVÁNÍ	21 105 900,00	317 563,14

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 – 12 M obce Hovorany za rok 2015)

Pozn. Údaje roku 2015 jsou pouze předběžné, z důvodu schválení závěrečného účtu zastupitelstvem obce v červnu 2016.

2.2.8 Zhodnocení

V analyzovaném období 2009 – 2015 se skutečné příjmy lišily od příjmů schválených. Po skončení jednotlivých let skutečné příjmy byly vždy vyšší než příjmy schválené. Naopak skutečné výdaje byly vždy nižší než výdaje schválené, výjimkou je pouze rok 2009 a 2010, kdy schválené výdaje byly nižší než výdaje skutečné (*viz Tabulka 17 a Tabulka 18*). Rozdíly byly způsobeny různými výdaji a příjmy, které při schvalování rozpočtu nebyly očekávány. V průběhu jednotlivých let proto docházelo k úpravám výše příjmů a výdajů z různých důvodů. Do rozpočtu se například zařadila akce, na kterou by teoreticky mohly být vypsané dotační tituly. V případě, že by se obec do dotačního titulu přihlásila, měla by prokázat - nejlépe schváleným rozpočtem, že s výdaji na danou akci počítala. Téměř vždy je dotace podmíněna tím, že ji obec nejdříve zafinancuje a po dokončení celé akce je poskytnuta dotace. Dalším případem je, že se plánuje realizovat nějaká akce, která souvisí ještě s jinou akcí, tudíž se obě zařadí do rozpočtu, ale nakonec se ta první z nějakého důvodu protáhne a druhá se už nestihne. Výsledkem je tedy snížení plánovaných výdajů.

V následujících tabulkách je zobrazena časová řada sald schválených a skutečných rozpočtů po konsolidaci příjmů a výdajů obce Hovorany v letech 2009 – 2015.

Tabulka 17 Saldo schválených rozpočtů po konsolidaci v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Schválené příjmy	25 064	21 403	20 947	21 478	21 556	25 846	26 671
Schválené výdaje	25 739	24 858	18 874	35 307	38 035	54 563	47 777
Saldo schválené	- 675	- 3 454	2 073	- 13 829	- 16 478	- 28 716	- 21 105

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Pozn.: Záporná hodnota značí schodek, kladná hodnota značí přebytek.

Tabulka 18 Saldo skutečných rozpočtů po konsolidaci v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Skutečné příjmy	28 872	40 295	26 366	22 039	27 357	35 352	33 389
Skutečné výdaje	37 098	33 556	16 307	20 751	25 965	36 016	33 707
Saldo skutečné	- 8 226	6 738	10 059	1 287	1 392	- 663	- 317

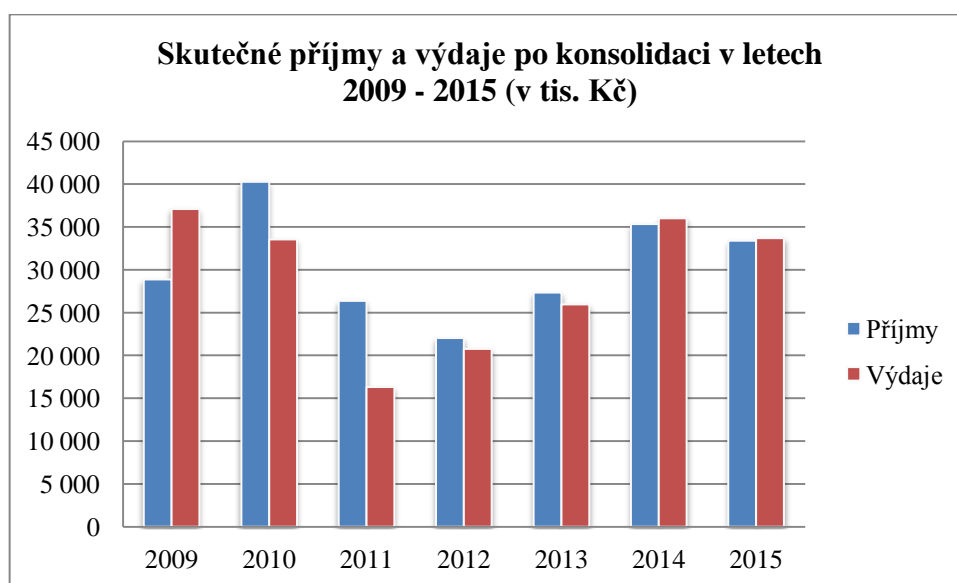
(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Pozn.: Záporná hodnota značí schodek, kladná hodnota značí přebytek.

Z výše uvedených tabulek je patrné, že skutečné příjmy byly vždy vyšší než příjmy schválené. Naopak skutečné výdaje byly vždy nižší než výdaje schválené, výjimkou je pouze rok 2009 a 2010, kdy schválené výdaje byly nižší než výdaje skutečné. Obec hospodařila s přebytkem v letech 2010, 2011, 2012 a 2013. Naopak v letech 2009, 2014 a 2015 obec hospodařila se schodkem. Co se týká schválených rozpočtů tak přebytek byl schválen pouze v roce 2011, v ostatních letech byly schváleny schodky.

V roce 2009 výdaje převýšily příjmy o 8 226 412 Kč. Obec v tomto roce hospodařila se schodkem, který byl financován z prostředků na bankovním účtě. V roce 2010 příjmy převýšily výdaje, tudíž obec hospodařila s přebytkem ve výši 6 738 388 Kč. Tento přebytek byl z části ponechán na bankovním účtě, dále byl použit na uhrazení splátek dlouhodobých půjčených prostředků a na pořízení dluhopisů. V roce 2011 obec hospodařila s přebytkem ve výši 10 059 597 Kč. Tato částka byla ponechána na bankovním účtě. V roce 2012 příjmy převýšily výdaje, obec tedy hospodařila s přebytkem ve výši 1 287 966 Kč, který zůstal na bankovním účtě. V roce 2013 obec hospodařila s přebytkem ve výši 1 392 064 Kč. Přebytek byl opět použit na zvýšení krátkodobých prostředků na bankovních účtech. V roce 2014 a 2015 obec hospodařila se schodkem, který byl krytý finančními prostředky na bankovních účtech.

V níže uvedeném grafu je zobrazen vývoj skutečných příjmů a výdajů obce Hovorany v letech 2009 – 2015.

Graf 2 Skutečné příjmy a výdaje po konsolidaci v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů Fin 2 – 12 M obce Hovorany)

Z výše uvedeného grafu je patrné, že v roce 2009 jsou příjmy nižší než výdaje, proto obec v tomto roce hospodařila se schodkem. Naopak v letech 2010, 2011, 2012 a 2013 příjmy převyšují výdaje, tudíž obec v těchto letech hospodařila s přebytkem. V roce

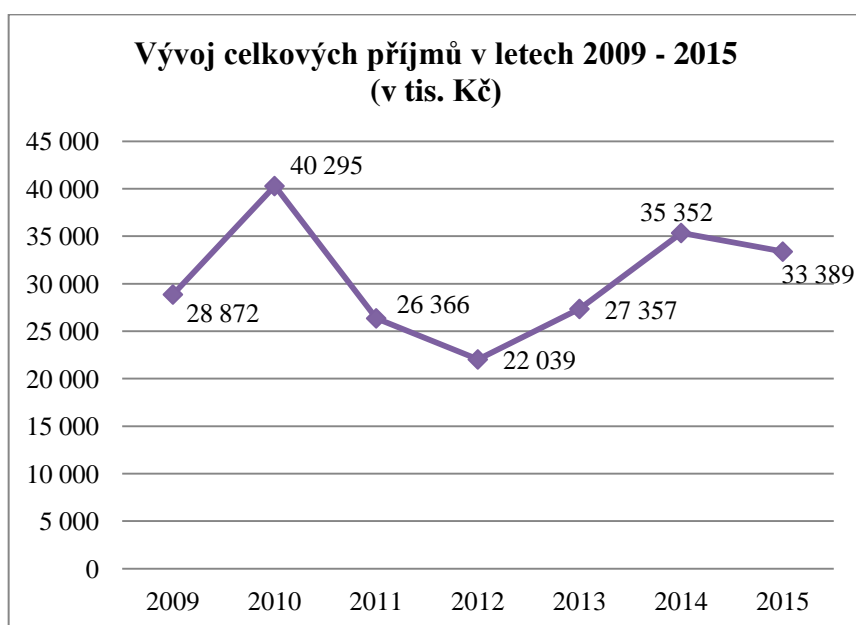
2014 a 2015 výdaje převyšují příjmy, v těchto letech obec hospodařila se schodkem, který byl financován prostředky ušetřenými na účtech.

2.3 Analýza příjmů

Tato část diplomové práce se věnuje vývoji celkových příjmů obce a dále analýze jednotlivých příjmů rozpočtu obce Hovorany v období 2009 – 2015. Pro účely této diplomové práce bude řešena problematika příjmů a výdajů po konsolidaci, z důvodu toho, že obec se řídí rozpočty po konsolidaci příjmů a výdajů.

2.3.1 Vývoj celkových příjmů obce v letech 2009 – 2015

Výše celkových příjmů se mění v závislosti na změnách jednotlivých druhů příjmů. V níže uvedeném grafu je zobrazen vývoj celkových příjmů obce v letech 2009 – 2015 (v tis. Kč).

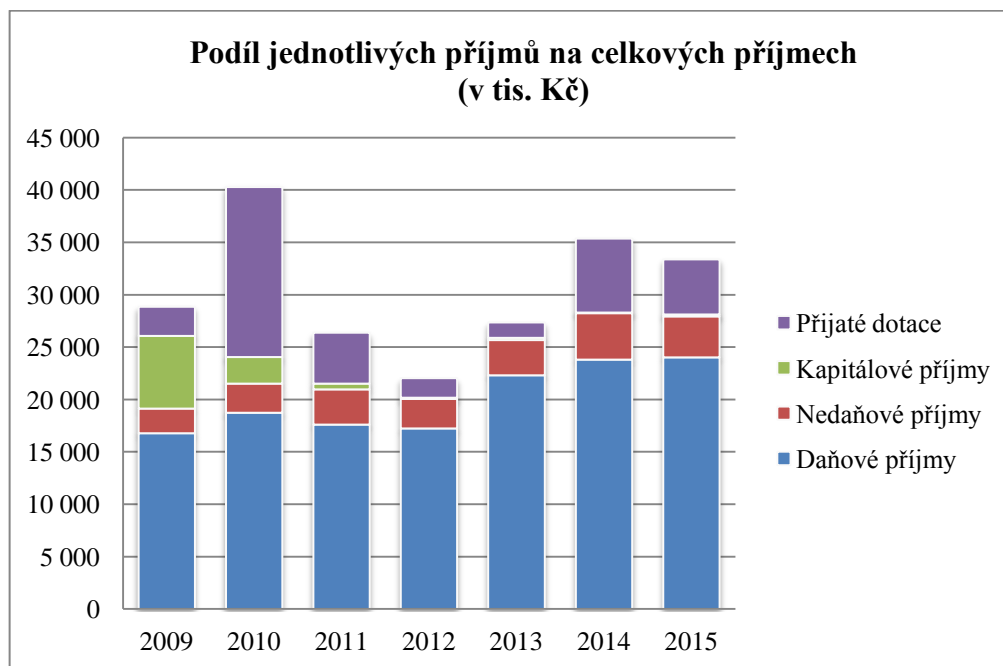

Graf 3 Vývoj celkových příjmů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování na základě Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Jak lze vidět na grafu, nejvyšších příjmů obec dosahovala v roce 2010, kde největší podíl na celkových příjmech měly daňové příjmy. K největšímu nárůstu

u daňových příjmů došlo u položek příjmů z daně z příjmů právnických osob za obce, příjmů daně z přidané hodnoty a příjmů z daně z nemovitých věcí. V roce 2011 a 2012 mají příjmy obce klesající charakter, ovšem v dalších letech příjmy obce mají rostoucí tendenci. V roce 2015 dochází opět k mírnému poklesu oproti roku 2014. Celkové příjmy obce tvoří daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace. V následujícím grafu je zobrazen podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech obce v letech 2009 – 2015.

Graf 4 Podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech v letech 2009 – 2015 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

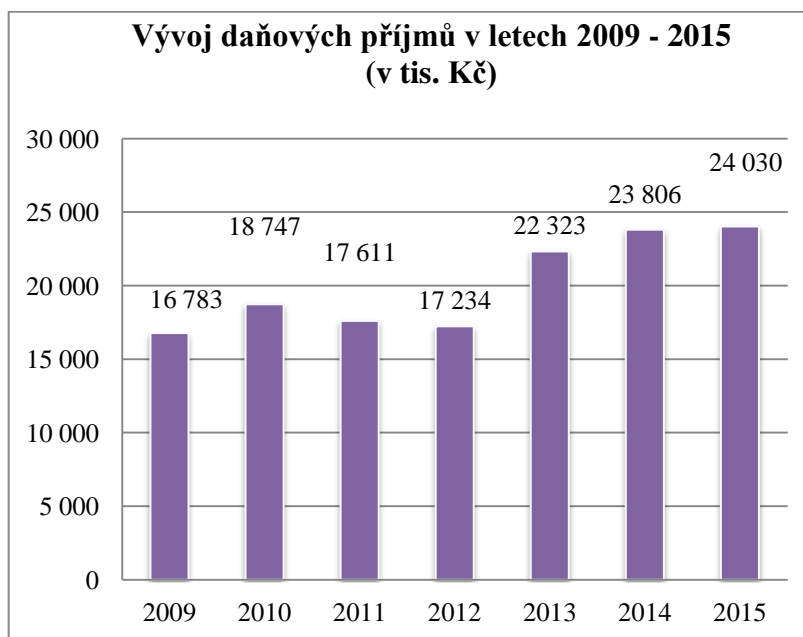
Z výše uvedeného grafu je patrné, že největší podíl na celkových příjmech mají daňové příjmy, dále pak přijaté dotace, nedaňové příjmy a nejmenší podíl na celkových příjmech mají příjmy kapitálové. V dalších kapitolách této práce budou jednotlivé druhy příjmů rozebrány podrobněji.

2.3.2 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří důležitou položku rozpočtu obce. V rozpočtové skladbě je najdeme pod třídou 1. Tyto příjmy tvoří sdílené daně, svěřené daně, místní poplatky a správní poplatky. Sdílené daně obec většinou nemůže nijak ovlivnit, jelikož podíly těchto daní

určuje zákon o rozpočtovém určení daní. Co se týká daně z nemovitých věcí, tak obec má úplný podíl na tuto daň, pokud se nemovitá věc nachází na katastrálním území této obce. V rámci místních poplatků obec sama rozhoduje o tom, jaké poplatky bude vybírat. Výše těchto poplatků je však omezena Zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v němž jsou stanoveny maximální možné sazby a rozpětí sazeb.

V následujícím grafu je zobrazen vývoj daňových příjmů obce Hovorany v letech 2009 – 2015.

Graf 5 Vývoj daňových příjmů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)
(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Jak lze vidět z Graf 5 nejvyšších daňových příjmů obec dosahovala v roce 2014 a 2015. Naopak v roce 2009 obec dosahovala nejnižších daňových příjmů. V roce 2010 daňové příjmy vzrostly. V letech 2011 a 2012 začaly příjmy pozvolně klesat. Nejvyšší nárůst příjmů obec zaznamenala v roce 2013, kdy daňové příjmy vzrostly o 30 % oproti roku 2012. V níže uvedené tabulce je uvedena struktura daňových příjmů ve sledovaném období.

Tabulka 19 Struktura daňových příjmů obce Hovorany v letech 2009 – 2015 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	7 435	8 499	7 554	7 091	9 618	10 648	11 365
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	6 508	7 139	6 982	6 875	9 533	10 234	9 869
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	1 295	1 314	1 270	1 381	1 457	1 434	1 294
Majetkové daně	1 545	1 795	1 805	1 887	1 715	1 490	1 502
CELKEM	16 783	18 747	17 611	17 234	22 323	23 806	24 030

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že největší podíl daňových příjmů tvoří příjmy z daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů a dále příjmy z daně ze zboží a služeb v tuzemsku. Co se týká daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů tak obci v rámci této položky plynou tyto příjmy: daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, ze samostatné výdělečné činnosti a z kapitálových výnosů, dále daň z příjmů právnických osob a daň z příjmů právnických osob za obce. Daně ze zboží a služeb v tuzemsku reprezentuje daň z přidané hodnoty, která tvoří přibližně 38 % - 43 % celkových daňových příjmů a je tedy nejvýznamnější položkou daňových příjmů. Druhou významnou část reprezentují příjmy z daně z příjmů právnických osob, která tvoří přibližně 20 % celkových daňových příjmů. Třetí největší podíl zaujímá daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Výši této položky ovlivňuje zájem občanů o podnikání, proto by měla obec přispívat a pomáhat k rozvoji podnikání občanů. Další důležitou položkou daňových příjmů jsou majetkové daně, které v rozpočtu obce Hovorany reprezentuje daň z nemovitých věcí, na kterou má obec úplný podíl pokud se nemovitá věc nachází na katastrálním území obce. Daň z nemovitých věcí tvoří přibližně 7 – 10 % celkových daňových příjmů.

Svou váhu mají v daňových příjmech také příjmy z daní a poplatků z vybraných činností a služeb. Významnou část daní a poplatků z vybraných činností a služeb tvoří místní poplatky.

Obec Hovorany vybírá tyto místní poplatky:

- 1) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
- 2) poplatek ze psů
- 3) poplatek za užívání veřejného prostranství
- 4) poplatek ze vstupného
- 5) poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Tento poplatek má největší podíl na celkových místních poplatcích obce. Do roku 2008 byla výše tohoto poplatku 420 Kč na každou osobu za rok, která má v obci hlášený trvalý pobyt. Od roku 2009 činila výše 450 Kč na každou osobu za rok, v roce 2010 byl poplatek zvýšen na 470 Kč za rok a k dalšímu zvýšení došlo v roce 2011 na 480 Kč za rok. Tato sazba zůstala ve stejné výši do roku 2014. Od roku 2015 se sazba snížila na 400 Kč za rok z důvodu snížení nákladů na likvidaci odpadu (Obecně závazná vyhláška č. 7/2001 obce Hovorany, Obecně závazná vyhláška č. 2/2012 obce Hovorany).

Poplatek ze psů

Poplatek ve výši 60 Kč/rok platí fyzická nebo právnická osoba, která je vlastníkem psa staršího 6-ti měsíců. U druhého a každého dalšího psa je poplatek vyšší o 50 %. (Obecně závazná vyhláška obce Hovorany o stanovení místních poplatků z roku 1996).

Poplatek za užívání veřejného prostranství

Veřejným prostranstvím se rozumí všechna místa, která slouží veřejnému užívání odpovídajícímu jejich určení, zejména místní komunikace, ulice, chodníky, parky, hřiště, areál vinných sklepů apod.

a) pro běžné účely

1. pro používání veřejného prostranství k umístění stavebních zařízení, stavebních hmot, paliva atd. při stavbě, rekonstrukci či opravě rodinných domů, inženýrských sítí a jiných povolených staveb, rekonstrukcí či oprav:

- paušální poplatek stavebníka rodinného domu z dohodnuté plochy 450 Kč/3 roky nebo 150 Kč/1rok
 - paušální poplatek stavebníka při provádění rekonstrukcí či oprav z dohodnuté plochy 120 Kč/6měsíců
 - paušální poplatek z celé plochy při nedodržení termínů těchto akcí počínaje 1. dnem překročení 3 Kč/m²/den
2. za používání veřejného prostranství k trvalému parkování vozidel motorových i nemotorových, vleků, nářadí apod. i za každý započatý měsíc je stanoveno pro:
- osobní a dodávkové automobily, malé nářadí apod. 50 Kč/měsíc
 - traktory, vleký a velké nářadí, auto do 6 tun apod. 100 Kč/měsíc
 - autobusy, nákladní auta nad 6 tun apod. 400 Kč/měsíc
3. za použití veřejného prostranství při dovozu uhlí, palivového dříví apod. nebude tento poplatek vyměřen po dobu 7 dnů, při překročení termínu bude vyměřen poplatek počínaje 1. dnem překročení ve výši 3 Kč/m²/den

b) pro účely atrakcí, prodejů, reklam apod.

- při prodeji všech druhů zboží, které nenabízí domácí síť obchodů je poplatek z určeného veřejného prostranství při jakémkoliv typu prodeje jednoho druhu zboží stanoven na částku 60 Kč
- při prodeji všech druhů zboží, které nabízí domácí síť obchodů je poplatek z určeného veřejného prostranství při jakémkoliv typu prodeje jednoho druhu zboží stanoven na částku 100 Kč
- obytné maringotky, střelnice, nákl. automobily a podvozky, malé kolotoče a houpačky 60 Kč/den
- osobní automobily 40 Kč/den
- velké kolotoče 100 Kč/den
- maringotky s hracími automaty 150 Kč/den
- poplatek za umístění reklamy na veřejném prostranství 240 Kč/rok (Obecně závazná vyhláška obce Hovorany o stanovení místních poplatků z roku 1996).

Poplatek ze vstupného

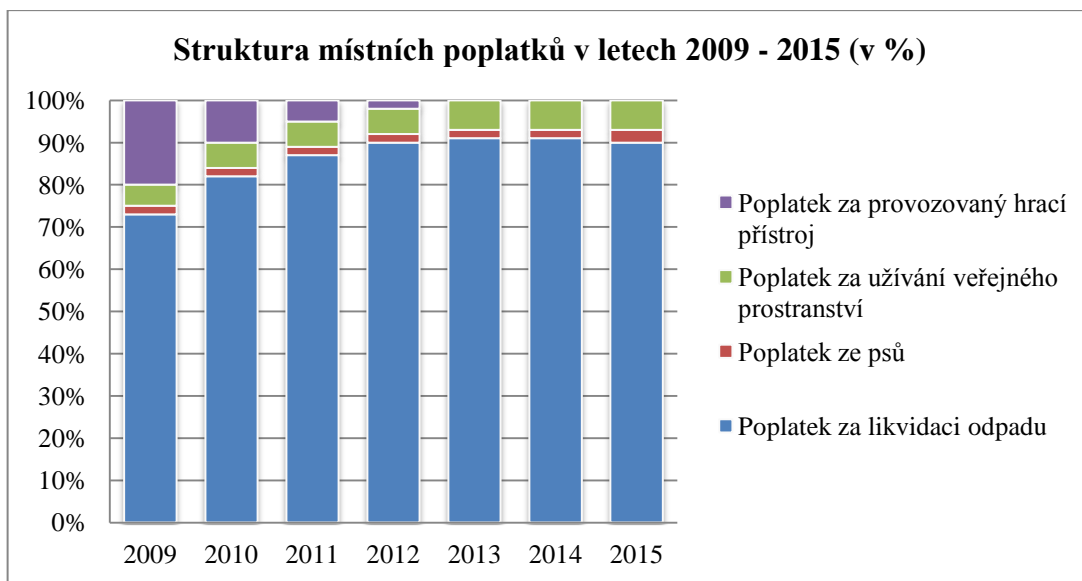
Platí fyzická nebo právnická osoba pořádající akci z celkového objemu prodaných vstupenek kromě akcí, jejichž výtěžek jde na charitativní nebo jiné veřejně prospěšné účely. Poplatek je stanoven pro:

- diskotéky apod. pořádané místními organizacemi či spolky ve výši 10 %
- diskotéky apod. pořádané cizími organizacemi či spolky nebo pořádané soukromě ve výši 30 %
- zábavy pořádané cizími organizacemi či spolky ve výši 15 %
- plesy, společenské akce pořádané místními organizacemi, spolky jsou osvobozeny
- fotbalová a jiná sportovní utkání všeho druhu jsou osvobozeny (Obecně závazná vyhláška obce Hovorany o stanovení místních poplatků z roku 1996).

Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

Sazba tohoto poplatku činí 5 000 Kč na tři měsíce za každý výherní hrací přístroj, eventuálně při době kratší než tři měsíce je sazba stanovena ve výši poměrné části z této částky. Poplatníkem tohoto poplatku je právnická osoba, která je provozovatelem výherního hracího přístroje (Obecně závazná vyhláška obce Hovorany č. 2/2001 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj)

Na níže uvedeném grafu je zobrazena struktura příjmů z místních poplatků obce Hovorany v letech 2009 – 2015.

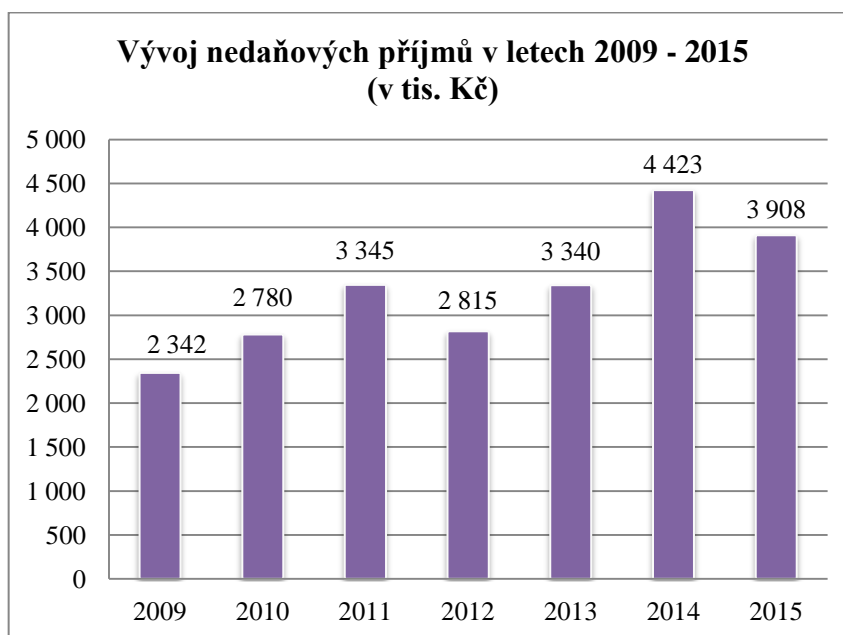
Graf 6 Struktura místních poplatků v letech 2009 - 2015 (v %)

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Z výše uvedeného grafu je patrné, že nejvyšší příjmy z místních poplatků obci plynou za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Příjmy z tohoto poplatku se každoročně pohybují okolo 73 – 91 % z celkových místních poplatků. Přesná výše se pohybuje okolo 900 tis. Kč, ovšem v roce 2015 došlo k výraznému poklesu na částku 759 155 Kč. Důvodem snížení příjmů z tohoto poplatku je snížení nákladů na likvidaci odpadu. Obec z důvodu třídění odpadu ušetřila peníze, tak si mohla dovolit snížit sazbu tohoto poplatku. Dalším příjmem z místních poplatků je poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, kde v roce 2009 obec vybrala částku 248 122 Kč do obecního rozpočtu. V dalších letech dochází k poklesu tohoto poplatku a od roku 2013 už je jeho výše nulová. Poplatek za užívání veřejného prostranství představuje konstantní příjem ve výši okolo 60 000 – 70 000 Kč ročně, tedy přibližně 5 – 7 % příjmů z celkových místních poplatků. Poplatek ze psů představuje také konstantní příjem ve výši 2 – 3 % z celkových místních poplatků. Vybíraná částka se pohybuje ve výši 18 000 – 21 000 Kč ročně. Poplatek ze vstupného tvoří nejmenší část místních poplatků, protože většina akcí pořádaných v obci místními spolky a organizacemi je osvobozena. Jeho výše je každoročně nulová, jediný příjem do rozpočtu obce z tohoto poplatku obec vybrala v roce 2015 a to částku 2 408 Kč.

2.3.3 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří další skupinu příjmů rozpočtu obce a v rozpočtové skladbě je nalezneme pod třídou 2. Tyto příjmy obec získává svou vlastní činností. Nedaňové příjmy obce Hovorany tvoří přibližně 7 – 13 % celkových příjmů. V níže uvedeném grafu je zobrazen vývoj nedaňových příjmů v letech 2009 – 2015.

Graf 7 Vývoj nedaňových příjmů v letech 2009 – 2015 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Jak je z grafu patrné, nejvyšších nedaňových příjmů obec dosahovala v roce 2014, naopak nejnižších nedaňových příjmů obec dosahovala v roce 2009. Od roku 2009 dochází k nárůstu nedaňových příjmů, ovšem výjimkou je rok 2012, kdy dochází k poklesu nedaňových příjmů o téměř 19 %. V roce 2013 a 2014 dochází k nárůstu těchto příjmů, ovšem v roce 2015 dochází k poklesu. V následující tabulce je zobrazena struktura nedaňových příjmů obce v letech 2009 – 2015.

Tabulka 20 Struktura nedaňových příjmů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	1 861	1 848	2 571	2 122	2 533	2 427	2 812
Přijaté sankční platby a vratky transferů	2,5	0	0	0	5	0	0
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	302	750	704	693	802	1 359	1 096
Přijaté splátky půjčených prostředků	179	182	70	0	0	637	0
CELKEM	2 342	2 780	3 345	2 815	3 340	4 423	3 908

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Z výše uvedené tabulky je patrné, že k nejvýznamnějším položkám nedaňových příjmů obce patří příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem. V rámci těchto příjmů plynou obci Hovorany následující příjmy: příjmy z poskytování služeb, příjmy z prodeje zboží, příjmy z vlastní činnosti, odvody příspěvkové organizace, příjmy z pronájmu pozemků, ostatních nemovitostí a movitých věcí, příjmy z úroků a z podílů na zisku a dividend. Z těchto příjmů jsou nejvýznamnější především příjmy z poskytování služeb a příjmy z pronájmu majetku. Obci plynou příjmy z poskytování služeb a výrobků z následujících činností - knihovnická činnost, vydavatelská činnost, rozhlas a televize, zájmová činnost v kultuře, všeobecná ambulantní péče, bytové hospodářství, nebytové hospodářství, pohřebnictví, výstavba a údržba místních inženýrských sítí, komunální služby a územní rozvoj, sběr a svoz komunálních odpadů, požární ochrana a činnost místní správy. Nejvyšší příjmy obci přináší činnosti bytového a nebytového hospodářství, sběr a svoz odpadů, komunální služby a územní rozvoj.

Mezi příjmy z pronájmu majetku patří zejména příjmy z pronájmu pozemků, příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a příjmy z pronájmu movitých věcí. Nejvyšší příjmy z pronájmu pozemků plynou ze zemědělské a potravinářské činnosti a rozvoje a lesního hospodářství. Mezi příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí patří např. příjmy z pronájmu pro všeobecnou ambulantní péči, bytové a nebytové hospodářství, požární

ochranu apod. Svou váhu mají v nedaňových příjmech také příjmy z úroků, které obci plynou z úrokové sazby za prostředky uložené na bankovních účtech u Komerční banky.

Druhou významnou skupinou nedaňových příjmů jsou příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy. V rámci těchto příjmů plynou obci následující příjmy: přijaté neinvestiční dary, přijaté pojistné náhrady, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady, neidentifikované příjmy, ostatní nedaňové příjmy a příjmy z úhrad dobývacího prostoru a z vydobytých nerostů. Nejvýznamnějšími položkami jsou zejména přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady a příjmy z úhrad dobývacího prostoru a z vydobytých nerostů. Největší částku z těchto příjmů obec získala v roce 2014, kde obec obdržela neinvestiční dar na kulturu ve výši 100 000 Kč, dále obdržela odměnu od společnosti EKO-KOM za nakládání s odpady ve výši 344 497 Kč, další vysokou částku obdržela z úhrad dobývacího prostoru a z vydobytých nerostů ve výši 252 058 Kč. Větší část těchto příjmů tvoří především vyúčtování za energie.

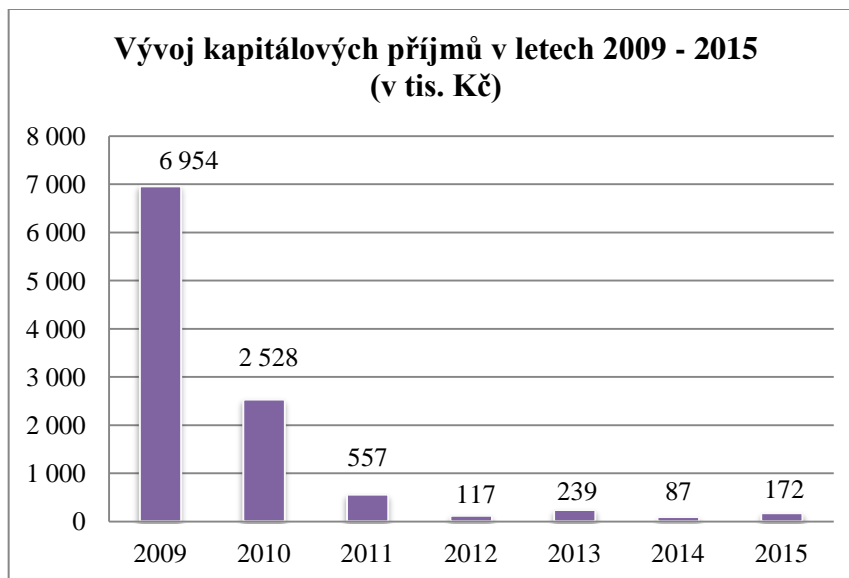
Mezi přijaté splátky půjčených prostředků obce patří splátky půjčených prostředků od obcí a splátky půjčených prostředků od obyvatelstva. Největší podíl tvoří splátky půjčených prostředků od obyvatelstva. Splátky půjčených prostředků vzrostly v roce 2014, kdy došlo ke splátkám finančních prostředků od obce Šardice na realizaci stavby cyklostezky Šardice - Hovorany, a to ve výši 637 439 Kč.

Zanedbatelnou část nedaňových příjmů tvoří přijaté sankční platby a vratky transferů kde v roce 2009 byla udělena pokuta myslivcům ve výši 2 500 Kč a v roce 2013 obec obdržela výnos z pokuty z odboru životního prostředí ve výši 5 000 Kč.

2.3.4 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy tvoří nejmenší část celkových příjmů rozpočtu obce Hovorany. V rozpočtové skladbě je nalezneme ve třídě 3. Nejvyšší kapitálové příjmy měla obec v roce 2009, kdy tyto příjmy dosahovaly výše 6 954 tis. Kč. Důvodem vysokých kapitálových příjmů v roce 2009 je prodej pozemků na základě splacení jistiny v ulici Krátké Noviny a prodej pozemků v oblasti komunálních služeb a územního rozvoje,

dále prodej bytů v bytovce u zdravotního střediska, a prodej plynovodů JMP. Nejnižších kapitálových příjmů ve výši 87 tis. Kč obec dosahovala v roce 2014. V níže uvedeném grafu je zobrazen vývoj kapitálových příjmů v letech 2009 – 2015.

Graf 8 Vývoj kapitálových příjmů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování na základě Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Mezi kapitálové příjmy patří zejména příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy a příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku (Vyhláška č. 323/2002 Sb.)

V příloze 1 je zobrazena struktura kapitálových příjmů obce Hovorany v letech 2009 – 2015.

Největší položkou kapitálových příjmů jsou příjmy z prodeje pozemků dále pak příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a příjmy z prodeje ostatního DHM. Nejvyšších příjmů z prodeje pozemků obec dosahovala v letech 2009 a 2010.

V roce 2009 obec prodala na základě zaplacení jistiny pozemky v ulici Krátké Noviny ve výši 3 961 600 Kč, dále prodala pozemky v oblasti komunálních služeb a územního rozvoje ve výši 182 011 Kč. V roce 2009 obec dále prodala byty v bytovce u zdravotního střediska ve výši 1 810 579 Kč a plynovody ve výši 1 000 000 Kč.

V roce 2010 došlo k prodeji pozemků v lokalitě Krátké Noviny ve výši 1 233 140 Kč a k prodeji bytových jednotek v bytovce u zdravotního střediska ve výši 1 294 933 Kč.

V roce 2011 obec prodala pozemky zejména v lokalitě Krátké Noviny ve výši 327 510 Kč a obdržela dar od SDH Hovorany ve výši 230 000 Kč na pořízení hasičského auta.

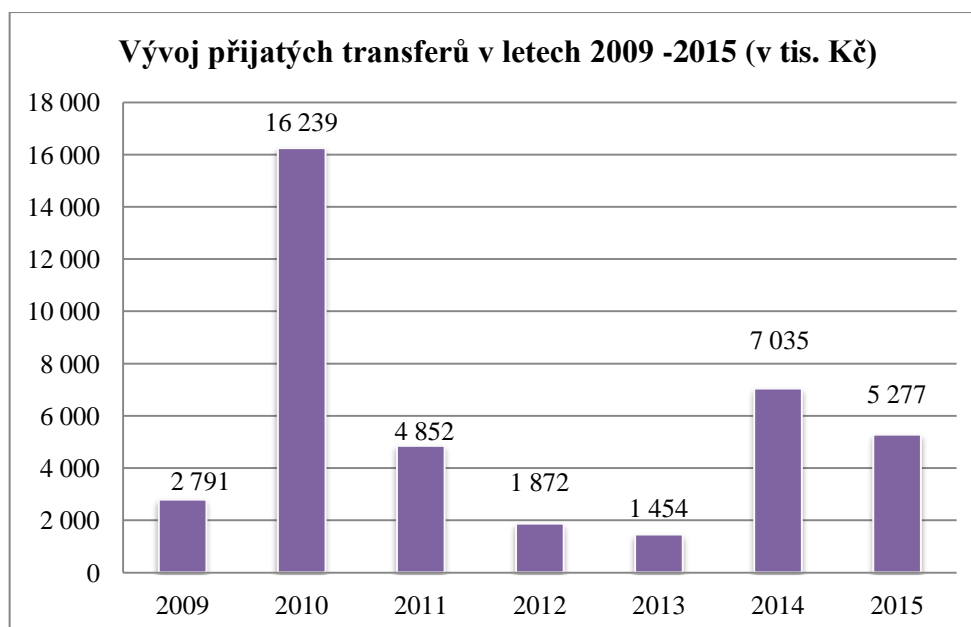
V roce 2012 obec prodala další pozemky ve výši 109 210 Kč a mobilní buňku ve výši 8 000 Kč.

V roce 2013 dochází opět k prodeji pozemků ve výši 139 208 Kč, dále obec obdržela příspěvek na realizaci stokové a vodní sítě u letní tribuny ve výši 100 000 Kč. V roce 2014 obec prodala pozemky ve výši 87 167 Kč, v roce 2015 opět prodej pozemků ve výši 172 250 Kč.

2.3.5 Přijaté transfery (dotace)

Přijaté transfery neboli dotace jsou druhou největší položkou příjmů rozpočtů obcí. V rozpočtové skladbě je nalezneme ve třídě 4. Do rozpočtu obce plynou dotace investiční a neinvestiční. Investiční dotace bývají určeny na výstavbu a rekonstrukci budov v majetku obce, opravy silnic, kanalizace aj. Neinvestiční dotace jsou určené na běžný provoz obce (Kruntorádová, 2015).

Na níže uvedeném grafu je zobrazen vývoj přijatých transferů v letech 2009 – 2015.

Graf 9 Vývoj přijatých transferů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Jak je z grafu patrné, nejméně dotací obec získala v roce 2013, naopak nejvíce dotací obec obdržela v roce 2010. Největší dotace v roce 2010 byly poskytnuty na rekonstrukci mateřské školy a na rekonstrukci sokolovny. Následující tabulka zobrazuje strukturu přijatých transferů v letech 2009 – 2015.

Tabulka 21 Struktura přijatých transferů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
NPT	1 460	3 062	1 515	1 872	1 454	2 519	2 258
IPT	1 331	13 177	3 337	0	0	4 516	3 019
CELKEM	2 791	16 239	4 852	1 872	1 454	7 035	5 277

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Pozn.: NPT = neinvestiční přijaté transfery, IPT = investiční přijaté transfery.

Obec získává investiční i neinvestiční přijaté transfery zejména od veřejných rozpočtů ústřední úrovně a od veřejných rozpočtů územní úrovně.

V roce 2009 obec obdržela investiční dotaci od Národního fondu na opravu mateřské školy ve výši 1 331 338 Kč. V roce 2009 obec obdržela neinvestiční dotace v celkové výši 1 460 090 Kč na veřejně prospěšné práce, na hasiče, na volby do Evropského parlamentu, dotaci Czech Point, dále dotaci od obcí Čejč, Terezín a Karlín na žáky a dotaci v rámci souhrnného dotačního vztahu.

V roce 2010 činily investiční dotace celkem 13 177 364 Kč a byly poskytnuty na rekonstrukci mateřské školy ve výši 7 022 604 Kč a na rekonstrukci sokolovny ve výši 6 154 759 Kč. Neinvestiční dotace byly poskytnuty v celkové výši 3 062 123 Kč zejména na veřejně prospěšné práce, dotace ZŠ Hovorany, dotace na volby do poslanecké sněmovny, dotace na společné volby do Senátu a zastupitelstva obce, na sčítání lidu, na hasiče, žáky od obcí, knihovnu a dotace ze státního rozpočtu.

V roce 2011 obec obdržela investiční dotaci ve výši 2 847 435 Kč na rekonstrukci mateřské školy a investiční dotaci ve výši 490 000 Kč na hasičská auta. Dále obdržela neinvestiční dotace v celkové výši 1 515 377 Kč na veřejně prospěšné práce, na sčítání lidu, hasiče, žáky, knihovnu a dotaci ze státního rozpočtu.

V roce 2012 obec neobdržela žádné investiční dotace, obdržela pouze neinvestiční dotace v celkové výši 1 872 409 Kč. Tyto dotace byly zejména pro ZŠ, na volby do krajských zastupitelstev, dotaci na přípravy na volby prezidenta, na akceschopnost SDH, na likvidaci požáru lesního prostoru v Bzenci, dále na žáky od obcí, na knihovnu a neinvestiční dotaci ze státního rozpočtu.

V roce 2013 obec obdržela neinvestiční dotace v celkové výši 1 454 983 Kč zejména na knihovnu, na volby prezidenta, na volby do Poslanecké sněmovny, na akceschopnost SDH, na veřejně prospěšné práce, na žáky od obcí a neinvestiční dotaci ze státního rozpočtu.

V roce 2014 obec získala investiční dotace na zavedení separace a svozu bioodpadů od Ministerstva životního prostředí ve výši 1 682 087 Kč, dotaci na zateplení ZŠ od Státního fondu životního prostředí ve výši 2 734 927 Kč a dotaci na zavedení separace a svozu bioodpadů od Státního fondu životního prostředí ve výši 98 945 Kč. Neinvestiční dotace v celkové výši 2 519 158 Kč obec získala na veřejně prospěšné práce, na kompostéry, restauraci dřevěného kříže, publikaci Hledá se V. A. Kovanič, dotace na volby do obecních zastupitelstev, na volby do Evropské unie, na hasiče a neinvestiční dotace ze státního rozpočtu.

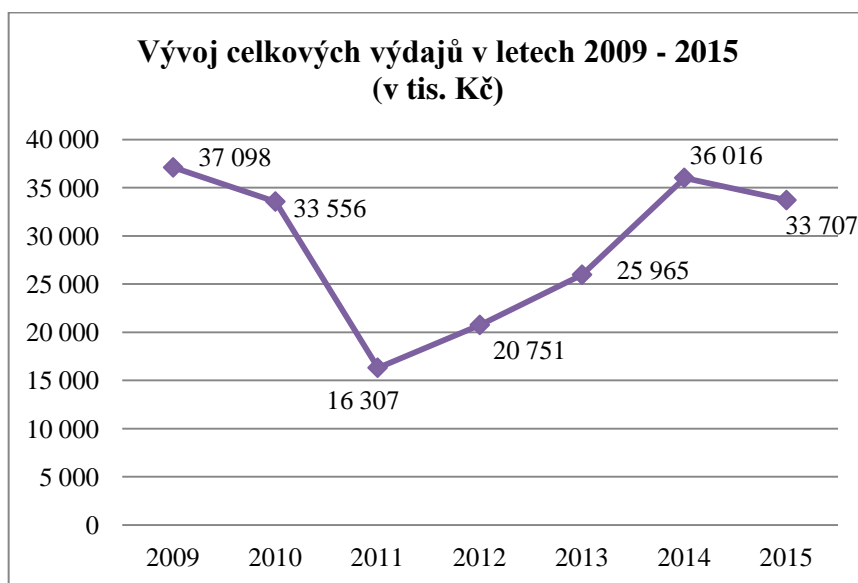
V roce 2015 obec získala neinvestiční dotace v celkové výši 2 258 792 Kč na veřejně prospěšné práce, dotaci na vybavení SDH z Jihomoravského kraje, dotaci na akceschopnost SDH, dotaci ZŠ. Investiční dotace obec získala ve výši 3 018 982 Kč na rozšíření sběrného dvoru.

2.4 Analýza výdajů

Tato část diplomové práce se věnuje vývoji celkových výdajů obce a dále analýze jednotlivých výdajů rozpočtu obce Hovorany v období 2009 – 2015. Opět bude vycházeno z údajů rozpočtových výdajů po konsolidaci.

2.4.1 Vývoj celkových výdajů obce v letech 2009 – 2015

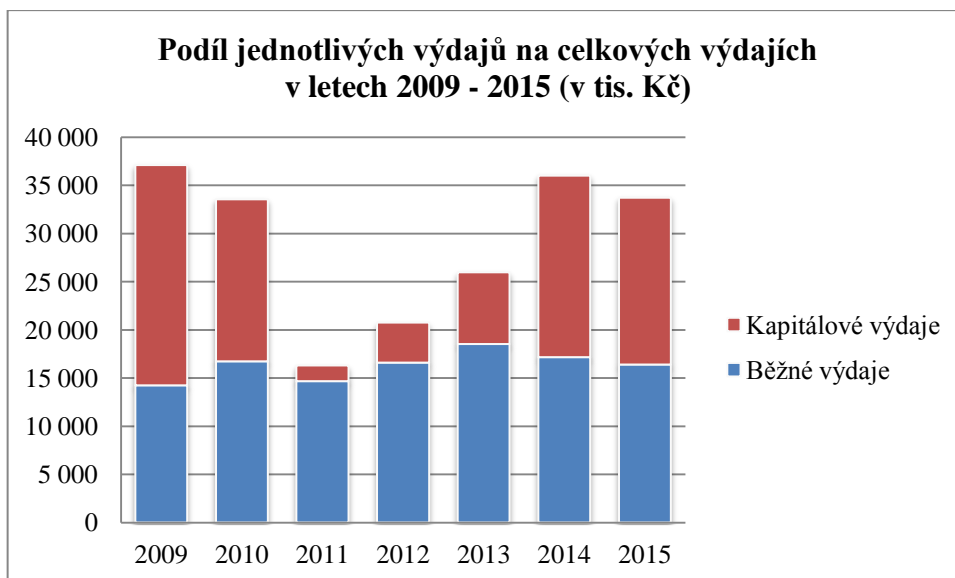
Výše celkových výdajů rozpočtu obce je závislá na vývoji celkových příjmů. Obec by měla hospodařit tak, aby dluhem nebyly zatěžovány rozpočty v budoucích letech. V níže uvedeném grafu je zobrazen vývoj celkových výdajů v letech 2009 – 2015 (v tis. Kč).

Graf 10 Vývoj celkových výdajů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Jak je z grafu patrné, nejvyšších výdajů obec dosahovala v roce 2009 a 2014. V roce 2011 výdaje obce razantně klesly a od roku 2012 mají výdaje obce rostoucí charakter. V následujícím grafu je zobrazen podíl jednotlivých výdajů na celkových výdajích obce Hovorany v letech 2009 – 2015.

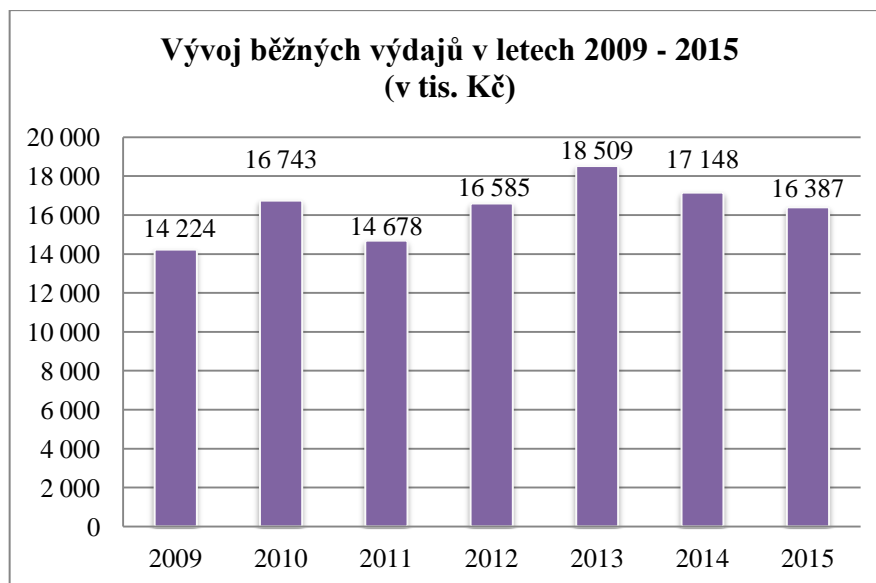
Graf 11 Podíl jednotlivých výdajů na celkových výdajích v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Z výše uvedeného grafu je patrné, že v letech 2009, 2010, 2014 a 2015 mají větší podíl na celkových výdajích výdaje kapitálové. Naopak v letech 2011, 2012 a 2013 převažují výdaje běžné. Narozdíl od kapitálových výdajů tvoří běžné výdaje relativně stabilní část celkových výdajů obce. V následujících kapitolách budou podrobně rozebrány jednotlivé druhy výdajů.

2.4.2 Běžné výdaje

Běžné výdaje tvoří velkou část celkových výdajů obce. Tyto výdaje obec používá na financování její činnosti. V rozpočtové skladbě jsou zobrazeny ve třídě 5. V níže uvedeném grafu je zobrazen vývoj běžných výdajů v letech 2009 – 2015.

Graf 12 Vývoj běžných výdajů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Z grafu je zřejmé, že nejvyšších běžných výdajů obec dosahovala v roce 2013, kde se uskutečnilo mnoho oprav zejména místních komunikací, dále bylo vybudováno parkoviště u Jednoty, byly pořízeny kompostéry apod. Naproti tomu nejnižších běžných výdajů obec dosahovala v roce 2009.

V níže uvedené tabulce je zobrazena struktura běžných výdajů podle seskupení položek v rozpočtové skladbě v letech 2009 – 2015.

Tabulka 22 Struktura běžných výdajů obce v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Platy a podobné související výdaje	3 793	4 264	3 797	3 925	5 024	4 501	4 762
Neinvestiční nákupy	6 510	7 274	7 234	7 989	9 497	8 361	6 336
NT soukromoprávním subjektům	853	643	606	1 403	877	1 271	883
NT veřejnoprávním subjektům	2 771	4 504	3 017	3 218	3 067	2 957	4 336
NT obyvatelstvu	20	8	24	25	44	58	70
Neinv. půjčené prostředky	240	50	0	0	0	0	0
Ostatní neinv. výdaje	37	0	0	25	0	0	0
CELKEM	14 224	16 743	14 678	16 585	18 509	17 148	16 387

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Pozn.: NT = neinvestiční transfery.

Největší položkou běžných výdajů jsou neinvestiční nákupy a související výdaje, mezi které patří zejména výdaje na nákup materiálu, nákup vody, paliv a energie, nákup služeb, ostatní nákupy a věcné dary. Důležitou položkou běžných výdajů jsou náklady na opravy a udržování, vysokou částku také obec platí za vodu, plyn a elektrickou energii, která se spotřebovává nejen na obecním úřadě, ale také v budovách a zařízeních patřících obci (např. v oblasti ambulantní péče, bytového a nebytového hospodářství atd.). Obec platí vysokou částku také za elektrickou energii spotřebovanou na veřejné osvětlení. Nejvyšší částku za veřejné osvětlení ve výši 392 807 Kč obec zaplatila v roce 2014, naopak v roce 2010 zaplatila nejnižší částku ve výši 299 880 Kč.

Druhou významnou položkou běžných výdajů jsou platy a podobné související výdaje, do kterých patří zejména platy zaměstnanců v pracovním poměru a s tím související

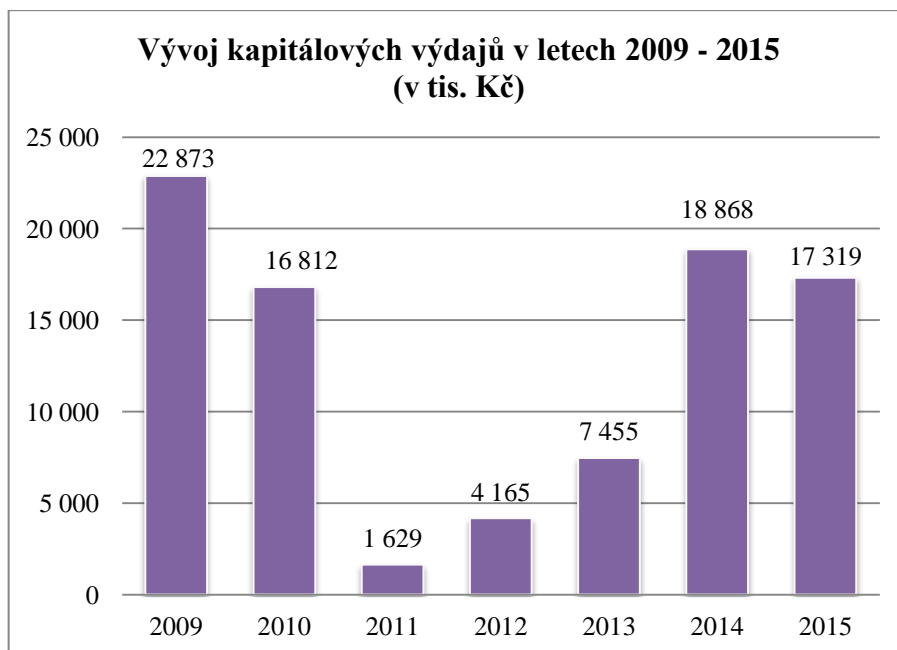
platby zdravotního a sociálního pojištění. Největší položkou jsou zejména odměny členů zastupitelstva a platy v oblasti regionální a místní správy.

Třetí významnou položkou běžných výdajů jsou neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu, mezi které patří zejména platby daní a poplatků státnímu rozpočtu, výdaje z finančních výpořádání minulých let mezi krajem a obcemi, převody vlastním rozpočtovým účtům, ostatní převody vlastním fondům, neinvestiční transfery obcím, ostatní neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně, nákup kolků a neinvestiční příspěvky zřízené příspěvkové organizaci. Největší položkou jsou zejména neinvestiční příspěvky zřízené příspěvkové organizaci, převody vlastním rozpočtovým fondům, neinvestiční dotace zřízeným příspěvkovým školám a platby daní a poplatků státnímu rozpočtu. Neinvestiční příspěvky zřízené příspěvkové organizaci tvoří zejména příspěvky zřízené základní a mateřské škole, kde obec poskytuje každoročně částku okolo 2 mil. Kč.

Další položky běžných výdajů tvoří neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům, neinvestiční transfery obyvatelstvu, neinvestiční půjčené prostředky a ostatní neinvestiční výdaje. V rámci neinvestičních transferů soukromoprávním subjektům obec poskytuje příspěvky církvím, dále spolkům v oblasti kultury, tělovýchovy, požární ochrany, sociální péče a regionální a místní správy. V roce 2009 půjčila obec občanům finanční prostředky ve výši 240 000 Kč a v roce 2010 ve výši 50 000 Kč z fondu rozvoje bydlení. Nejmenší váhu běžných výdajů tvoří ostatní neinvestiční výdaje.

2.4.3 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou spojeny s investičními akcemi, proto jsou také běžně nazývány jako investiční výdaje. V rozpočtové skladbě je nalezneme pod třídou 6. V níže uvedeném grafu je zobrazen vývoj kapitálových výdajů v letech 2009 – 2015.

Graf 13 Vývoj kapitálových výdajů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Z grafu je patrné, že nejvyšších kapitálových výdajů obec dosahovala v roce 2009, z důvodu rekonstrukce mateřské školy, komunikace v ulici Krátké Noviny, rekonstrukce sokolovny, výkupu zájmových pozemků apod. Naopak nejnižších kapitálových výdajů obec dosahovala v roce 2011, kde došlo k nákupu pozemků od občanů, dále k opravě pohostinství na místním fotbalovém hřišti, pořízení sekačky a traktoru a dále pořízení auta pro hasiče.

V níže uvedené tabulce je zobrazena struktura kapitálových výdajů obce v letech 2009 – 2015.

Tabulka 23 Struktura kapitálových výdajů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Investiční nákupy a související výdaje	22 873	16 812	1 629	4 165	5 753	18 786	17 319
Investiční transfery	0	0	0	0	1 065	82	0
Investiční půjčené prostředky	0	0	0	0	637	0	0
CELKEM	22 873	16 812	1 629	4 165	7 455	18 868	17 319

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že největší položkou kapitálových příjmů jsou investiční nákupy a související výdaje. Mezi investiční nákupy a související výdaje patří zejména výdaje na budovy, haly, stavby, stroje, přístroje, zařízení a pozemky. Struktura investičních nákupů a souvisejících výdajů je uvedena níže v Tabulka 24.

Druhou významnou položkou kapitálových výdajů jsou investiční transfery. V roce 2013 obec poskytla škole příspěvek na houpáčky ve výši 100 000 Kč, dále Církvi československé husitské příspěvek ve výši 60 000 Kč na zateplení fary, dar nemocnici Kyjov na pořízení sanitního vozu ve výši 42 960 Kč a částkou 862 031 Kč se obec podílela na vybudování cyklostezky Hovorany – Šardice. V roce 2014 obec poskytla příspěvek ve výši 82 000 Kč na zateplení dvorní části fary Církve československé husitské.

Třetí položkou kapitálových výdajů jsou investiční půjčené prostředky, kde v roce 2013 obec poskytla půjčku obci Šardice ve výši 637 439 Kč na vybudování cyklostezky Hovorany – Šardice.

Tabulka 24 Struktura investičních nákupů a souvisejících výdajů (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Budovy, haly, stavby	18 284	13 807	450	2 933	5 660	16 063	17 032
Stroje, přístroje, zařízení	727	198	240	0	44	171	205
Dopravní prostředky	0	0	681	999	0	2 035	0
Pozemky	3 862	2 807	258	233	31	274	82
Ostatní DNM	0	0	0	0	18	243	0
CELKEM	22 873	16 812	1 629	4 165	5 753	18 786	17 319

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Pozn.: DNM = dlouhodobý nehmotný majetek.

Z výše uvedené tabulky je patrné, že největšími položkami kapitálových výdajů jsou především budovy, haly, stavby a pozemky.

V roce 2009 obec začala s rekonstrukcí mateřské školy ve výši 5 697 758 Kč, dále byla provedena výstavba komunikace v ulici Krátké Noviny ve výši 4 550 346 Kč a další výdaje s tím spojené (jako jsou např. výdaje na veřejné osvětlení, kanalizace, kabelová televize apod.) ve výši 1 581 423 Kč, rekonstrukce sokolovny ve výši 6 455 192 Kč. V roce 2009 dochází k pořízení rozhlasové ústředny ve výši 125 720 Kč, schodišťové plošiny na zdravotním středisku ve výši 354 620 Kč a sekačky na údržbu veřejného prostranství ve výši 246 330 Kč, dále dochází k výkupu zájmových pozemků ve výši 3 862 399 Kč.

V roce 2010 obci vznikly výdaje v souvislosti s komunikací v ulici Krátké Noviny ve výši 123 711 Kč, dále byla provedena rekonstrukce mateřské školy, školní kuchyně a jídelny ve výši 10 082 533 Kč a rekonstrukce sokolovny ve výši 3 601 305 Kč. Byla pořízena schodišťová plošina do základní školy ve výši 198 000 Kč, dále došlo k výkupu pozemků ve výši 2 807 150 Kč v oblasti komunálních služeb a územního rozvoje.

V roce 2011 došlo k rekonstrukci pohostinství na fotbalovém hřišti ve výši 450 000 Kč, byla pořízena sekačka a traktor v celkové výši 240 020 Kč, dále došlo k nákupu pozemků od občanů ve výši 258 391 Kč a k pořízení auta Ford transit pro hasiče ve výši 680 600 Kč.

V roce 2012 došlo k rozšíření vodovodu a kanalizace u tribuny, rozšíření komunikace u základní a mateřské školy, došlo k vybudování parkoviště a chodníku u zdravotního střediska, byla opravena letní tribuna, kde se pořádají tradiční krojované hody a další akce a byla vypracována projektová dokumentace k opravě obecního sklepa. Obec v tomto roce pořídila nakladač B861 ve výši 726 000 Kč a vybavení hasičského auta ve výši 273 600 Kč. Obec nakoupila zájmové pozemky ve výši 233 182 Kč.

V roce 2013 byla zrekonstruována místní knihovna, dále bylo vydáno rozhodnutí o umístění stavby 8 bytových jednotek a dětského hřiště v lokalitě Žleby 3, došlo k rozšíření veřejného osvětlení pod školou a u hřbitova, začaly přípravy pro rozšíření sběrného dvora, stavební úpravy na obecním úřadě apod. Obec v tomto roce pořídila server ve výši 44 612 Kč, dále nakoupila pozemky ve výši 31 050 Kč a v souvislosti s územním plánem obci vznikly výdaje ve výši 18 150 Kč.

V roce 2014 se začalo se zateplením základní školy ve výši 7 957 170 Kč, dále byla provedena rekonstrukce obecního sklepa ve výši 3 391 596 Kč, projektová dokumentace a různé poplatky související s rozšířením sběrného dvora ve výši 269 367 Kč, projektová dokumentace na dům s pečovatelskou službou ve výši 441 650 Kč, došlo k rekonstrukci části obecního úřadu ve výši 229 342 Kč, dále byla vypracována projektová dokumentace k akci sportovní a oddechové centrum v Hovoranech atd. Ve výši 126 027 Kč byly pořízeny herní prvky ke zdravotnímu středisku a vybavení obecního sklepa ve výši 44 480 Kč. V tomto roce byl pořízen hákový nosič kontejnerů ve výši 2 035 341 Kč, došlo k výkupu zájmových pozemků ve výši 273 760 Kč a zpracování návrhu územního plánu ve výši 243 000 Kč.

V roce 2015 se uskutečnila úprava středu obce ve výši 8 822 521 Kč, došlo k opravě místní komunikace středu obce ve výši 1 966 950 Kč, rekonstrukce víceúčelového

objektu ve výši 2 094 911 Kč, rozšíření sběrného dvora odpadů ve výši 3 931 521 Kč, dále byly provedeny úpravy a rozšíření veřejného osvětlení na místním hřbitově a středu obce apod. Byly pořízeny ukazatele rychlosti ve výši 205 700 Kč a dále došlo k výkupu pozemků ve výši 81 940 Kč v oblasti komunálních služeb a územního rozvoje.

2.5 Zhodnocení hospodaření obce Hovorany

Obec musí sestavovat svůj rozpočet vyrovnaně, tzn., že schodek musí být krytý buď finančními prostředky uspořeny z minulých let, nebo musí být financován návratnými finančními zdroji, jako jsou krátkodobé bankovní úvěry a půjčky. Obec Hovorany hospodařila ve sledovaném období převážně s přebytkem. Pouze v letech 2009, 2014 a 2015 obec hospodařila se schodkem (viz *Tabulka 18*).

2.5.1 Provozní a investiční hospodaření

Pro efektivní zhodnocení hospodaření obce je nutné sledovat zvlášť hospodaření investiční a provozní. Mezi provozní příjmy patří daňové příjmy, nedaňové příjmy a neinvestiční přijaté transfery. Do provozních výdajů patří běžné výdaje obce. Investičními příjmy jsou kapitálové příjmy a přijaté investiční transfery. Investiční výdaje tvoří výdaje kapitálové (Máče, 2012).

Tabulka 25 Saldo provozního hospodaření (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Provozní příjmy	20 585	24 589	22 471	21 921	27 117	30 748	30 196
Provozní výdaje	14 224	16 743	14 678	16 585	18 509	17 148	16 387
SALDO	6 361	7 846	7 793	5 336	8 608	13 600	13 809

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Z výše uvedené tabulky je patrné, že obec ve sledovaném období dokázala pokrýt provozní výdaje provozními příjmy a dosáhla tedy ve všech letech kladného salda provozního hospodaření. Kladné saldo obec může použít zejména na krytí investičních výdajů. Nejvyššího salda obec dosáhla v roce 2015, naopak nejnižšího salda dosáhla

v roce 2012. Důležitý je fakt, že obec ve sledovaném období dosáhla každoročně kladného salda provozního hospodaření.

Tabulka 26 Saldo investičního hospodaření (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Investiční příjmy	8 285	15 705	3 894	1 989	1 693	4 602	5 449
Investiční výdaje	22 873	16 812	1 629	4 165	7 455	18 868	17 319
SALDO	- 14 588	- 1 107	2 265	- 2 176	- 5 762	- 14 266	- 11 870

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Co se týká investičního hospodaření, tak situace je zcela odlišná než u hospodaření provozního. Rozdíl mezi investičními příjmy a investičními výdaji je každoročně záporný kromě roku 2011, kdy obec dosahovala kladného salda investičního hospodaření ve výši 2 265 tis. Kč. Nejkritičtější jsou roky 2009 a 2014. V roce 2009 začala rozsáhlá rekonstrukce mateřské školy, dále byla provedena výstavba komunikace v ulici Krátké Noviny, rekonstrukce sokolovny apod. Z toho důvodu obec vykazovala vysoké investiční výdaje. Vysokých investičních výdajů obec dosahovala také v roce 2014 a 2015. V roce 2014 se začalo se zateplením základní školy, dále byla provedena rekonstrukce obecního sklepa atd. V roce 2015 byly vysoké investiční výdaje z důvodu rozšíření sběrného dvoru odpadů, rekonstrukce víceúčelového objektu, úpravy návsi apod. Důvodem záporného salda investičního hospodaření je skutečnost, že obec při rozsáhlé investiční akci čerpá dotaci, která pokryje pouze část výdajů, které jsou nutné na realizaci této investice a zbylou část obec musí pokrýt ze svých zdrojů, tzn., buď z přebytku provozního hospodaření, z kladného výsledku hospodaření minulých let, z realizace investičních příjmů nebo z úvěru.

Hospodaření obce Hovorany dle výše uvedených výpočtů lze hodnotit poměrně kladně. Obec ve sledovaném období dosáhla přebytku v letech 2010, 2011, 2012 a 2013. Naopak v letech 2009, 2014 a 2015 obec hospodařila se schodkem. Pro obec je pozitivní, že vzniklý schodek je schopna hradit z ušetřených finančních prostředků na bankovních účtech a nemusí čerpat bankovní úvěr a zadlužovat se. Dobrou zprávou je také skutečnost, že obec dosahuje každoročně kladného salda provozního hospodaření.

Do budoucna bych obci doporučila, snažit se získat na každou rozsáhlejší investiční akci co největší dotace, aby nemusela financovat investiční záměry z velké části či úplně z vlastních finančních prostředků.

2.5.2 Vybrané ukazatele finanční analýzy

Pro další zhodnocení hospodaření obce budou využity vybrané ukazatele finanční analýzy a to ukazatele financování a ukazatele autarkie.

Ukazatele financování

V níže uvedených tabulkách jsou uvedeny dílčí hodnoty ukazatelů financování a následné výpočty ukazatelů financování.

Tabulka 27 Dílčí hodnoty ukazatelů financování (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vlastní kapitál	358 092	322 305	278 531	297 283	301 142	315 865	327 385
Cizí kapitál	577	645	856	2 249	2 531	5 504	5 097
Celkový kapitál	358 669	322 950	279 387	299 532	303 673	321 369	332 482

(Zdroj: vlastní zpracování dle rozvah obce Hovorany)

Tabulka 28 Ukazatele financování (v %)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Finanční nezávislost	99,84	99,80	99,69	99,25	99,17	98,29	98,47
Věřitelské riziko	0,16	0,20	0,31	0,75	0,83	1,71	1,53

(Zdroj: vlastní výpočty dle vzorců (1) a (2))

Ukazatel finanční nezávislosti slouží k posouzení finanční stability obce. Hodnoty ukazatele finanční nezávislosti přesahují ve všech sledovaných letech 90 %. Největší hodnoty obec dosáhla v roce 2009, kdy je celkový majetek z 99,84 % kryt vlastním kapitálem. Ukazatel věřitelského rizika hodnotí míru účasti cizího kapitálu na celkovém kapitálu. Hodnoty tohoto ukazatele zobrazují, zda nedochází k nadměrnému zadlužování obce. Vypočtené hodnoty jsou velmi nízké. Pohybují se od 0,16 % do 1,71 %. Nejnižší hodnota tohoto ukazatele byla v roce 2009, tzn., že celkový kapitál byl tvořen 0,16 % cizími zdroji. To bylo způsobeno snížením závazků vůči zaměstnancům a závazků ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Vyššího věřitelského rizika obec dosahuje v roce 2014, kde je cizí kapitál tvořen z větší části krátkodobými přijatými zálohami na transfery.

Ukazatele autarkie

V níže uvedených tabulkách jsou zobrazeny dílčí hodnoty ukazatelů autarkie a následné výpočty těchto ukazatelů.

Tabulka 29 Dílčí hodnoty ukazatelů autarkie (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem	28 872	40 295	26 366	22 039	27 357	35 352	33 389
Výdaje celkem	37 098	33 556	16 307	20 751	25 965	36 016	33 707
Neinvestiční příjmy	20 585	24 589	22 471	21 921	27 117	30 748	30 196
Neinvestiční výdaje	14 224	16 743	14 678	16 585	18 509	18 868	16 387
Neinvestiční dotace	1 460	3 062	1 515	1 872	1 454	2 519	2 258

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Pozn.: Neinvestiční příjmy = daňové příjmy + nedaňové příjmy + neinvestiční přijaté dotace.

Neinvestiční výdaje = běžné výdaje.

Tabulka 30 Ukazatele autarkie na bázi příjmů a výdajů (v %)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Autarkie na bázi celkových příjmů a výdajů	77,83	120,08	161,69	106,21	105,36	98,16	99,06
Autarkie na bázi neinvestičních příjmů a výdajů	144,72	146,86	153,09	132,17	146,50	162,96	184,27
Míra příjmů z neinvestiční dotace na neinvestičních příjmech	7,09	12,45	6,74	8,54	5,36	8,19	7,48

(Zdroj: vlastní výpočty dle vzorců (3), (4) a (5))

Z výše uvedené tabulky je zjevné, že ukazatel autarkie na bázi celkových příjmů a výdajů nabývá doporučených hodnot v letech 2010, 2011, 2012 a 2013. V těchto letech celkové příjmy zcela pokryly celkové výdaje. V ostatních letech tedy 2009, 2014 a 2015 není obec soběstačná, tzn., že celkové příjmy nestačily na pokrytí výdajů. Ukazatel autarkie na bázi neinvestičních příjmů a výdajů nabývá ve sledovaném období doporučených hodnot, tzn., že neinvestiční příjmy zcela pokryly neinvestiční výdaje obce. Co se týká ukazatele míry pokrytí z neinvestiční dotace na neinvestičních příjmech, tak z vypočtených hodnot je patrné, že většina provozních příjmů není hrazena neinvestičními dotacemi, ale jednorázovými příjmy.

3 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Tato část práce je zaměřena na možnosti, jak zvýšit příjmovou část rozpočtu a jak optimalizovat část výdajovou. Možnostmi, jak zvýšit příjmy obce, jsou zejména místní poplatky - tedy poplatek ze psů, a dále daň z nemovitých věcí. Další možností, jak zvýšit příjmy obce, je využití termínovaného vkladu. Uložením peněžních prostředků na termínovaný vklad obec získá do rozpočtu určitou částku v podobě úroků plynoucí z uložení peněžité částky na tento vklad. V rámci optimalizace výdajů doporučuji obci ušetřit výdaje spotřebované na energii a opravy v rámci veřejného osvětlení.

3.1 Poplatek ze psů

Jednou z možností jak zvýšit obecní příjmy, je zvýšení místního poplatku ze psů. Poplatek za jednoho psa v obci Hovorany dle Obecně závazné vyhlášky z roku 1996 činí 60 Kč na kalendářní rok. Dle zákona o místních poplatcích může sazba poplatku ze psů činit až 1 500 Kč za kalendářní rok za jednoho psa. Dle mého názoru je poplatek ze psů v obci nízký. Například sousední obec Šardice, se zhruba stejným počtem obyvatel, vybírá poplatek ze psů ve výši 100 Kč za jednoho psa. V níže uvedené tabulce je zobrazena výše příjmů do obecního rozpočtu z poplatku ze psů v letech 2009 – 2015.

Tabulka 31 Příjem do obecního rozpočtu z poplatku ze psů v letech 2009 - 2015 (v Kč)

Rok	Příjem do obecního rozpočtu
2009	19 470
2010	18 810
2011	18 720
2012	19 260
2013	19 860
2014	21 150
2015	20 970

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Z výše uvedené tabulky je patrné, že příjem z poplatků ze psů není tak vysoký, tudíž bych obci doporučila zvýšení tohoto poplatku alespoň na 100 Kč za jednoho psa, jako tomu je v sousední obci Šardice. V níže uvedené tabulce je zobrazena možnost navýšení tohoto poplatku až do částky 1 500 Kč, jak stanovuje zákon o místních poplatcích. Pro účely výpočtu vycházím z částky vybrané v roce 2015, tedy 20 970 Kč.

Tabulka 32 Příjem do obecního rozpočtu z poplatku ze psů v závislosti na sazbě poplatku (v Kč)

Sazba poplatku ze psů	Příjem do obecního rozpočtu	Přínos
60	20 970	-
100	34 950	13 980
200	69 900	48 930
300	104 850	83 880
400	139 800	118 830
500	174 750	153 780
600	209 700	188 730
700	244 650	223 680
800	279 600	258 630
900	314 550	239 580
1000	349 500	328 530
1 100	384 450	363 480
1 200	419 400	398 430
1 300	454 350	433 380
1 400	489 300	468 330
1 500	524 250	503 280

(Zdroj: vlastní výpočty)

Pozn.: Ve sloupci přínos je uvedena částka po změně sazby poplatku ze psů, která by zvýšila obecní rozpočet oproti roku 2015, kdy byl vyměřen poplatek ze psů ve výši 60 Kč.

Z výše uvedené tabulky je patrné, že největší příjem do obecního rozpočtu by přineslo zvýšení poplatku ze psů na 1 500 Kč. Tato varianta by však pro občany obce byla finančně náročná. Proto bych pro začátek navrhla zvýšení tohoto poplatku na 100 Kč za

každého psa na kalendářní rok. Toto navýšení by přineslo navíc do obecního rozpočtu 13 980 Kč. V dalších letech by se tento poplatek mohl navýšit až na částku 200 – 300 Kč, což by přineslo do obecního rozpočtu navýšení až o 48 930 – 83 880 Kč.

Jako kompenzaci za zvýšení poplatku ze psů, by obec mohla investovat do pořízení dalších košů na psí exkrementy. V obci vzrůstá počet stížností na majitele psů, jelikož někteří z nich uklízení exkrementů ignorují. Tuto skutečnost by jistě ocenili všichni občané. Momentálně se v obci nachází právě 13 košů na psí exkrementy.

Pokud by obec zvýšila poplatek ze psů z 60 Kč na 100 Kč, došlo by ke zvýšení obecních příjmů o 13 980 Kč. Za tuto částku by se mohly nakoupit již zmiňované koše na psí exkrementy. V níže uvedené tabulce je zobrazena nabídka vybraného druhu koše společnosti Urbania s. r. o., která poskytuje několik druhů košů na psí exkrementy. Tento druh koše byl vybrán z toho důvodu, že v obci již několik takových košů je.

Tabulka 33 Nabídka koše na psí exkrementy společnosti Urbania, s. r. o.

	Cena za 1 kus vč. DPH	Cena za 4 kusy vč. DPH
Koš CLASSIC	2 848,70 Kč	11 394,80 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování dle webových stránek Urbania, 2010)

V případě, že by obec nakoupila alespoň 4 koše a rozmístila je do těch částí obce, kde tyto koše chybí, činila by tato částka 11 394,80 Kč. Zbývající peníze by se mohly investovat do údržby těchto košů.

3.2 Daň z nemovitých věcí

Další možností, jak zvýšit obecní příjmy, je zvýšení koeficientu daně z nemovitých věcí. Daň z nemovitých věcí je jedinou daní, jejíž celý výnos plyne do rozpočtu obce.

Dle §6 odst. 4a zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí obec Hovorany spadá počtem obyvatel do kategorie od 1 000 do 6 000 obyvatel a náleží jí tedy koeficient 1,4. Podle tohoto zákona obec může vydáním vyhlášky tento koeficient buď zvýšit o jednu kategorii, nebo snížit o jednu až tři kategorie.

V níže uvedené tabulce je zobrazena výše příjmů do obecního rozpočtu z daně z nemovitých věcí při koeficientu 1,4 v letech 2009 – 2015.

Tabulka 34 Příjmy do obecního rozpočtu z daně z nemovitých věcí v letech 2009 - 2015 (v Kč)

Rok	Příjmy do obecního rozpočtu
2009	1 545 020
2010	1 795 084
2011	1 804 931
2012	1 887 444
2013	1 714 668
2014	1 488 847
2015	1 501 743

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že největší příjmy z daně z nemovitých věcí do obecního rozpočtu přinesl rok 2012, naopak nejnižší příjmy obec získala v roce 2015.

Dle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí obec může obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovité věci na území celé obce stanovit jeden místní koeficient. Místní koeficient může být stanoven ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb nebo zdanitelných jednotek, popřípadě jejich souhrny, s výjimkou pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů.

Následující tabulka zobrazuje možnosti, které by obec mohla využít ke zvýšení svých příjmů, pokud by stanovila obecně závaznou vyhláškou místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5 a zároveň zvýšila koeficient ze 1,4 na 1,6. Veškeré výpočty vycházejí z příjmů z daně z nemovitých věcí za rok 2015, tedy z částky 1 501 743 Kč.

Tabulka 35 Příjmy z daně z nemovitých věcí v závislosti na změně koeficientů (v Kč)

Místní koeficient	Koeficient 1,4	Přínos	Koeficient 1,6	Přínos
-	1 501 743	0	1 716 278	214 535
2	3 003 486	1 501 743	3 432 555	1 930 812
3	4 505 229	3 003 486	5 148 833	3 647 090
4	6 006 972	4 505 229	6 865 111	5 363 368
5	7 508 715	6 006 972	8 581 389	7 079 646

(Zdroj: vlastní výpočty)

Pozn.: Ve sloupci přínos je uvedena částka po změně koeficientů, která by zvýšila obecní rozpočet oproti roku 2015, kdy byl použit zákonný koeficient 1,4 a místní koeficient nebyl žádný.

Z výše uvedené tabulky je patrné, že ideálním řešením pro zvýšení příjmů plynoucích z daně z nemovitých věcí, by bylo zvýšit zákonný koeficient na 1,6 a zavést místní koeficient 2. V tomto případě by obec získala příjmy ve výši 3 432 555 Kč, což je o 1 930 812 Kč více než v roce 2015. Dle mého názoru by kompromisem mezi obcí a občany bylo zvýšení koeficientu ze 1,4 na 1,6. Toto zvýšení by obci přineslo o 214 535 Kč více než v roce 2015. Obci bych tedy doporučila buď zvýšení zákonného koeficientu ze 1,4 na 1,6, popř. zavedení místního koeficientu 2. V ostatních případech by situace pro občany byla finančně náročná.

Jako kompenzaci za zvýšení koeficientu z daně z nemovitých věcí, by obec mohla vybudovat dětské hřiště v lokalitě Krátké Noviny. Jelikož tato ulice je poměrně nová, bydlí zde převážně mladé rodiny s dětmi, proto považuji vybudování dětského hřiště za rozumné řešení. Z interních informací, které mi poskytl starosta obce, by se celkové náklady na tuto akci pohybovaly kolem 1 800 000 Kč. V případě, že by se obec rozhodla pro zvýšení koeficientu ze 1,4 na 1,6, do obecního rozpočtu by to přineslo zvýšení příjmů o 214 535 Kč. Zbylou část peněžních prostředků by obec financovala ze svých vlastních zdrojů. V případě, že by obec zavedla místní koeficient 2, získala by příjmy ve výši 1 501 743 Kč, tudíž by byla skoro celá tato akce financována z vybraných peněžních prostředků ze zvýšení místního koeficientu.

3.3 Termínovaný vklad

Obec využívá ke zhodnocení peněžních prostředků podílový fond Sporinvest a Investiční kapitálovou společnost Komerční banky. Proto bych obci doporučila založení dalšího bankovního produktu a to termínovaného vkladu ke zhodnocení svých peněžních prostředků. Stav peněžních prostředků na základním běžném účtu obce se ve sledovaném období pohyboval od 7 – 29 mil. Kč. Obec tedy disponuje vysokým zůstatkem na základním běžném účtu. Obci bych doporučila, aby si založila termínovaný či jiný výnosnější účet a nedržela tak vysokou částku na běžném účtu. Úroky, které obci plynou z uložení peněžních prostředků na běžném a spořicí účet u Komerční banky nejsou tak vysoké. Například v roce 2014 obec obdržela příjmy z úroků ve výši 37 376 Kč, ovšem v roce 2015 příjmy z úroků činily pouze 6 912 Kč. Tento pokles způsobilo snížení úrokových sazeb. Proto by bylo vhodné, kdyby obec uložila část peněžních prostředků na již zmiňovaný termínovaný vklad.

Pro srovnání aktuální nabídky termínovaných vkladů byly vybrány tyto peněžní ústavy – Equa bank a. s., Komerční banka a. s. a MONETA Money bank a. s.

Equa bank, a. s.

Tato banka umožňuje uložit minimální vklad ve výši 20 000 Kč, maximální výše vkladu není omezena. Vklady jsou ze zákona pojištěny. Tento termínovaný vklad je možné otevřít pouze spolu s běžným účtem. Úrokové sazby tohoto termínovaného vkladu se mění pouze v závislosti na době uložení. Doba uložení se pohybuje od 1 měsíce až do 5 let (Equa bank, 2016). Obec by v tomto případě měla na výběr, na jak dlouho by své peníze chtěla uložit na tento termínovaný vklad. V následující tabulce je zobrazena aktuální nabídka úrokových sazeb termínovaného vkladu od této banky.

Tabulka 36 Úrokové sazby termínovaného vkladu Equa bank, a. s.

Doba uložení	Úroková sazba p. a.
1 měsíc	0,01 %
3 měsíce	0,10 %
6 měsíců	0,30 %
1 rok	0,50 %
2 roky	0,60 %
3 roky	0,80 %
4 roky	1,00 %
5 let	1,10 %

(Zdroj: vlastní zpracování dle webových stránek Equa bank, 2016)

Pozn.: p. a. – roční sazba

MONETA Money bank, a. s.

MONETA Money bank, a. s. dříve známá jako GE Money bank, a. s. nabízí 3 druhy termínovaných vkladů – jednorázový, dlouhodobý a revolvingový. Minimální výše u těchto vkladů je stanovena na 40 000 Kč. Úroková sazba je fixní, u revolvingového vkladu se úroková sazba mění v den obnovení vkladu. Úroky jsou připsány v den ukončení vkladu. Při založení vkladu není podmínkou mít založený účet u této banky (MONETA Money bank, 2016). V níže uvedené tabulce je zobrazena aktuální nabídka úrokových sazeb termínovaného vkladu této banky.

Tabulka 37 Úrokové sazby termínovaných vkladů MONETA Money bank, a. s.

Doba uložení	Úroková sazba p. a.			
	do 249 999,99 Kč	od 250 000 Kč	od 500 000 Kč	od 1 000 000 Kč
1 týden	0,01 %	0,01 %	0,01 %	0,01 %
2 týdny	0,01 %	0,01 %	0,01 %	0,01 %
1 měsíc	0,01 %	0,01 %	0,01 %	0,01 %
3 měsíce	0,01 %	0,01 %	0,01 %	0,01 %
6 měsíců	0,10 %	0,10 %	0,10 %	0,10 %
1 rok	0,15 %	0,15 %	0,15 %	0,15 %
2 roky	0,20 %	0,20 %	0,20 %	0,20 %
3 roky	0,30 %	0,30 %	0,30 %	0,30 %
4 roky	0,40 %	0,40 %	0,40 %	0,40 %
5 let	0,50 %	0,50 %	0,50 %	0,50 %

(Zdroj: vlastní zpracování dle webových stránek MONETA Money bank, 2016)

Doba uložení revolvingového termínovaného vkladu je 1 a 2 týdny, dále 1, 3 a 6 měsíců a 1 rok. Doba uložení jednorázového termínovaného vkladu je 1, 3, 6 a 12 měsíců a doba uložení dlouhodobého termínovaného vkladu je od 2 do 5 let (MONETA Money bank, 2016).

Komerční banka, a. s.

Jelikož má obec uložené prostředky na běžném a spořicí účet u Komerční banky, byla zahrnuta také její nabídka termínovaného vkladu. Komerční banka poskytuje krátkodobý termínovaný účet s pevnou úrokovou sazbou, dále střednědobý termínovaný účet Perfektní spoření s pevnou úrokovou sazbou a termínovaný vklad s individuální úrokovou sazbou, který se poskytuje při minimální částce vkladu 5 000 000 Kč. Minimální výše vkladu u krátkodobého a střednědobého termínovaného vkladu je 5 000 Kč. Maximální výše není stanovena. Výhodou je, že u těchto vkladů lze provádět předčasné výběry před datem splatnosti, navíc u produktu Perfektní spoření se úroky připisují klientovi každé 3 měsíce (Komerční banka, 2016). Nevýhodou nabízených termínovaných vkladů u Komerční banky je úroková sazba stanovena nezávisle na době uložení vkladu a taky nejnižší úroková sazba ze všech tří nabízených peněžních ústavů.

Tabulka 38 Úrokové sazby termínovaných vkladů Komerční banky, a. s.

Krátkodobý termínovaný účet		Perfektní spoření	
Doba uložení	Úroková sazba p. a.	Doba uložení	Úroková sazba p. a.
7 dní	0,01 %	2 roky	0,01 %
14 dní	0,01 %	3 roky	0,01 %
3 měsíce	0,01 %	4 roky	0,01 %
6 měsíců	0,01 %	5 let	0,01 %
1 rok	0,01 %	-	-

(Zdroj: vlastní zpracování dle webových stránek Komerční banky, 2016)

Z výše uvedených nabídek vybraných peněžních ústavů, se jeví jako nejvýnosnější varianta uložení určité výše peněžních prostředků u Equa bank. Jako nejméně vhodnou variantou pro uložení peněžních prostředků se jeví produkty Komerční banky. V tomto případě však záleží na vedení obce, ke které variantě se přikloní. Využitím termínovaného vkladu by obec mohla zvýšit obecní příjmy díky úrokům plynoucí z uložení peněžních prostředků na termínovaném vkladu. Pro stanovení úrokové sazby je samozřejmě nejlepším řešením osobní konzultace mezi bankéřem konkrétního peněžního ústavu a starostou obce nebo odpovědným zaměstnancem obecního úřadu, z důvodu stanovení individuální úrokové sazby při uložení vyšší částky na termínovaný vklad.

Po osobním rozhovoru se starostou obce by vložená částka na 2 roky mohla činit alespoň 10 000 000 Kč. Proto je při výpočtu vycházeno z těchto poskytnutých informací. V případě uložení tak vysoké částky peněžních prostředků, by obec zřejmě po osobní konzultaci získala individuální úrokovou sazbu, ovšem pro účely těchto výpočtů vycházím z výše uvedených nabídek bank.

Jelikož z výše uvedených nabídek je zjevné, že nejvýnosnější variantou bude uložení peněžních prostředků u Equa banky, je v následující tabulce zobrazena celková částka po zdanění, kterou obec obdrží v případě uložení částky 10 000 000 Kč na 2 roky právě u této banky.

Tabulka 39 Celková částka po zdanění v případě uložení peněžních prostředků u Equa bank, a. s.

	Equa bank, a. s.
Vložená částka	10 000 000 Kč
Úroková sazba p. a.	0,60 %
Doba uložení	2 roky
Částka před zdaněním	10 120 000 Kč
Úrok před zdaněním	120 000 Kč
Srážková daň 15 %	18 000 Kč
Úrok po zdanění	102 000 Kč
Celková částka po zdanění	10 102 000 Kč

(Zdroj: vlastní výpočty dle aktuální nabídky Equa bank, 2016)

V případě uložení peněžních prostředků u Equa bank, a. s. obec získá po 2 letech trvání vkladu celkovou částku po zdanění ve výši 10 102 000 Kč. V případě, že by obec nechtěla vložit celkovou částku na jeden termínovaný vklad, může využít nabídky i ostatních bank a rozložit částku 10 000 000 Kč mezi tyto banky. Následující tabulka zobrazuje celkové částky po zdanění, které obec získá v případě rozložení částky 10 000 000 Kč mezi vybrané banky.

Tabulka 40 Srovnání celkových částek po zdanění aktuálních nabídek jednotlivých bank

	Equa bank, a. s.	MONETA Money bank, a. s.	Komerční banka, a. s.
Vložená částka	3 500 000 Kč	3 500 000 Kč	3 500 000 Kč
Úroková sazba p. a.	0,60 %	0,20 %	0,01 %
Doba uložení	2 roky	2 roky	2 roky
Částka před zdaněním	3 542 000 Kč	3 514 000 Kč	3 500 700 Kč
Úrok před zdaněním	42 000 Kč	14 000 Kč	700 Kč
Srážková daň 15 %	6 300 Kč	2 100 Kč	105 Kč
Úrok po zdanění	35 700 Kč	11 900 Kč	595 Kč
Celková částka po zdanění	3 535 700 Kč	3 511 900 Kč	3 500 595 Kč

(Zdroj: vlastní výpočty dle aktuální nabídky jednotlivých bank)

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že nejvyšší částku by obec získala při založení termínovaného vkladu u Equa bank, a. s. V případě že by obec vložila 3 500 000 Kč na 2 roky, úroková sazba by činila 0,60 % a celková částka po zdanění by tedy dosahovala 3 535 700 Kč. V případě uložení peněžních prostředků u MONETA Money bank, a. s. by celková částka po zdanění činila 3 511 900 Kč při úrokové sazbě 0,20 %. Nejméně vhodnou variantou je již zmiňovaný termínovaný vklad u Komerční banky, kde je úroková sazba pouze 0,01 %. Pokud by však obec chtěla mít všechny své peněžní prostředky pohromadě, tedy u Komerční banky, potom by byla nutná schůzka s bankéřem, který stanoví individuální úrokovou sazbu pro termínovaný vklad nad 5 000 000 Kč.

Dalšími možnostmi kam uložit peněžní prostředky na termínovaný vklad jsou spořitelní družstva tzv. kempeličky. Tato spořitelní družstva nabízí vyšší úrokové sazby oproti bankám, ovšem jistou nevýhodou může být například splacení členského vkladu ve výši 1/10 vložených peněžních prostředků. Jistou nevýhodou je také nedůvěra v tato spořitelní družstva, proto by obec raději investovala své peněžní prostředky u některé z výše uvedených bank.

3.4 Veřejné osvětlení

Možností, jak snížit výdaje obce, je snížení nákladů na veřejné osvětlení. V níže uvedené tabulce jsou zobrazeny výdaje na veřejné osvětlení, které zahrnují náklady na elektrickou energii, nákup ostatních služeb, nákup materiálu, různé opravy a udržování a ostatní nákupy.

Tabulka 41 Výdaje na veřejné osvětlení v letech 2009 - 2015 (v Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nákup materiálu	1 080	180	0	881	867	1 654	0
Elektrická energie	376 136	299 880	358 570	364 234	392 807	337 811	297 944
Nákup ostatních služeb	0	43 416	43 416	28 948	4 716	0	0
Opravy a udržování	148 596	73 884	126 631	71 926	94 158	145 544	108 059
Ostatní nákupy	0	0	0	28 800	47 760	0	0
CELKEM	525 812	417 360	528 617	494 159	540 308	485 009	406 003

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že výdaje na provoz veřejného osvětlení stojí obec každoročně od 406 003 – 540 308 Kč. Jednou z možností, jak snížit tyto výdaje, je snížení spotřebované elektrické energie, a s tím souvisejících oprav a udržování. Vysoké výdaje na veřejné osvětlení totiž zatěžují rozpočet obce. Je to způsobeno tím, že v obci se nachází převážná většina svítidel, která jsou starší více jak 30 let. Výměna současných žárovek za úsporné žárovky by přinesla jistou úsporu, ale s ohledem na stav těchto svítidel by tato investice byla nevýhodná. Z interních zdrojů obce bylo zjištěno, že obec se snaží šetřit energii spotřebovanou na veřejné osvětlení regulováním výkonu svítidel podél hlavní silnice obce. Systém veřejného osvětlení v zimním období je nastaven tak, že od cca 18,00 hodin do cca 20,00 hodin svítí veřejné osvětlení na 75 % a od cca 20,00 hodin do cca 05,00 hodin svítí na 50 %. Toto nastavení funguje v zimě, kdy se svítí už od cca 16,30 hodin až do cca 07,00 hodin. V letním období, kdy se svítí od cca 21,00 hodin do cca 05,00 hodin, zapíná systém úsporu na 50 %.

V současné době se v obci nachází celkem 248 svítidel veřejného osvětlení. Polovina z nich, tedy celkem 124 svítidel, jsou starší více jak 30 – 40 let. Proto bych obci doporučila výměnu právě těchto svítidel. Dle auditu veřejného osvětlení jsou tato

svítidla ve špatném stavu. Proto by mohla být nahrazena úspornými LED svítidly. Dle informací získaných z webových stránek společností, které nabízí prodej těchto svítidel, bylo zjištěno, že orientační cena za LED svítidlo s příslušenstvím je přibližně od 5 000 – 10 000 Kč. V případě, že by se obec rozhodla vyměnit 124 lamp, celkové pořizovací náklady na tuto investici by činily přibližně 992 000 Kč (při výpočtu bylo vycházeno z průměrné částky 8 000 Kč za jedno svítidlo a do této ceny nebyly započítány náklady na instalaci, tudíž ve skutečnosti tyto náklady budou o něco vyšší). Cena těchto svítidel je pouze orientační, z toho důvodu, že při výměně svítidel by se musela kontaktovat pověřená osoba z dané firmy a na základě důkladné prohlídky všech svítidel by se musela sestavit kalkulace dle aktuálních typů svítidel, stáří svítidel, výkonu žárovek ve svítidlech apod. Obec by na tuto investici mohla využít dotační titul s názvem MPO Program EFEKT, který je každoročně vypisován. Jedná se o státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie. Cílem tohoto programu je zvýšit úspory energie, zvýšit kvality energetických služeb a podpora veřejného sektoru (Dotace EU, 2016).

V případě, že by se obec rozhodla vyměnit stávající svítidla za LED svítidla, přineslo by to obci snížení 50 až 75 % na spotřebovanou energii a náklady na údržbu tohoto osvětlení (Triada, 2016). Dle možného scénáře by obec ročně ušetřila minimálně 101 500 Kč (při výpočtu je vycházeno z výdajů na veřejné osvětlení z roku 2015). Ve skutečnosti by úspory byly zřejmě o něco vyšší.

Závěr

Diplomová práce byla zaměřena na zhodnocení hospodaření obce Hovorany v letech 2009 – 2015. Cílem této práce bylo na základě provedených analýz, navrhnout doporučení pro zlepšení hospodaření této obce.

Diplomová práce byla rozdělena do tří částí. První část obsahovala teoretické poznatky o obcích v České republice, hospodaření obce, příjmy a výdaje obce, kontrolu hospodaření obce a možnosti finanční analýzy obce.

Druhá část práce obsahovala základní informace o obci Hovorany. V této části byla provedena analýza schválených a skutečných rozpočtů, dále analýza příjmů a výdajů obce v letech 2009 – 2015 a následné zhodnocení hospodaření obce. Zhodnocení hospodaření obce bylo provedeno na základě srovnání provozního a investičního hospodaření, dále byly využity modifikované ukazatele finanční analýzy obce, a to ukazatele financování a ukazatele autarkie. Hospodaření obce Hovorany lze hodnotit poměrně kladně. Obec ve sledovaném období dosáhla přebytku v letech 2010, 2011, 2012 a 2013. Naopak v letech 2009, 2014 a 2015 obec hospodařila se schodkem. Pro obec je pozitivní, že vzniklý schodek je schopna hradit z ušetřených finančních prostředků na bankovních účtech a nemusí čerpat bankovní úvěr a zadlužovat se. Podle hodnot ukazatelů financování lze obec Hovorany označit za finančně stabilní. Z dosažených hodnot ukazatele autarkie na bázi neinvestičních příjmů a výdajů lze říci, že obec ve sledovaném období dosáhla soběstačnosti – veškeré neinvestiční příjmy dokázaly pokrýt neinvestiční výdaje.

V poslední části práce byly stanoveny návrhy a doporučení na zlepšení hospodaření obce. Tato část se zabývala zejména možnostmi jak zvýšit příjmovou část obecního rozpočtu (zvýšením poplatku ze psů, zvýšením koeficientu z daně z nemovitých věcí a zhodnocení volných peněžních prostředků) a jak optimalizovat výdajovou část obce (např. ušetřením výdajů na veřejné osvětlení).

Poznatky z této diplomové práce mohou sloužit zejména zastupitelstvu obce jako možné cesty ke zlepšení současného stavu hospodaření obce Hovorany.

Seznam použitých zdrojů

ČERNOHORSKÝ, J. a P. TEPLÝ, 2011. *Základy financí*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3669-3.

DOTACE EU, 2016. MPO Program EFEKT. *Dotacni.info* [online]. © 2016. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.dotacni.info/mpo-program-efekt/>

EQUA BANK, 2016. Termínovaný vklad. *Equabank.cz* [online]. © 2011 – 2016. [cit. 2016-05-03]. Dostupné z: <https://www.equabank.cz/instituce/depozita/terminovany-vklad>

EQUA BANK, 2016. Úrokový lístek. *Equabank.cz* [online]. © 2011 – 2016. [cit. 2016-05-03]. Dostupné z: <https://equabank.cz/firmy/dulezite-dokumenty/urokove-sazby-firemni>

GOOGLE MAPOVÁ DATA, 2016. Hovorany. *Google.cz* [online]. © 2016 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Hovorany/@48.9518391,16.9769552,13z/data=!3m1!4b1!4m2!3m1!1s0x4712d87c9e76fc27:0x97886f0322c9e8ad>

GRMOLEC, J., 2016. *Ústní sdělení*. Starosta obce. Obecní úřad, Hovorany 45. 06. dubna 2016.

CHLUĐILOVÁ, J., 2015. *Ústní sdělení*. Účetní obce. Obecní úřad, Hovorany 45. 19. listopadu 2015.

KOMERČNÍ BANKA, 2016. Termínovaný účet. *Kb.cz* [online]. © 2016. [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/sporeni-a-investovani/terminovane-vklady/terminovany-ucet/>

KOMERČNÍ BANKA, 2016. Úrokové sazby v Kč. *Sazebnik-kb.cz* [online]. © 2016. [cit. 2016-04-28]. Dostupné z: <http://www.sazebnik-kb.cz/>

KOPECKÝ, M., PRŮCHA, P., HAVLAN, P. a J. JANEČEK, 2015. *Zákon o obcích: komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-758-4.

KRAFTOVÁ, I., 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-7179-778-2.

KRUNTORÁDOVÁ, I., 2015. *Politické aspekty financování českých měst*. 1. vydání. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2744-1.

LAJTKEPOVÁ, E., 2009. *Veřejné finance*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Brno: CERM. ISBN 978-80-7204-618-8.

LAJTKEPOVÁ, E., 2013. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. 1. vydání. Brno: CERM. ISBN 978-80-7204-861-8.

LORENC, J. a J. KAŠPÁRKOVÁ, 2015. *Rozpočtová skladba a účetnictví 2015 pro územní samosprávné celky*. Polešovice: M LORDY.

MÁČE, M., 2012. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3637-2.

MONETA MONEY BANK, 2016. Sazebníky poplatků a úrokové sazby. *Gemoney.cz* [online]. © 2011 – 2016. [cit. 2016-05-03]. Dostupné z: <https://www.gemoney.cz/dokumenty-ke-stazeni/sazebniky#urokove-sazby>

MONETA MONEY BANK, 2016. Jednorázový termínovaný vklad. *Gemoney.cz* [online]. © 2011 – 2016. [cit. 2016-05-03]. Dostupné z: <https://www.gemoney.cz/firmy/start/zhodnoceni-financi/jednorazovy-terminovany-vklad>

MONETA MONEY BANK, 2016. Dlouhodobý termínovaný vklad. *Gemoney.cz* [online]. © 2011 – 2016. [cit. 2016-05-03]. Dostupné z: <https://www.gemoney.cz/firmy/start/zhodnoceni-financi/dlouhodoby-terminovany-vklad>

MONETA MONEY BANK, 2016. Revolvingový termínovaný vklad. *Gemoney.cz* [online]. © 2011 – 2016. [cit. 2016-05-03]. Dostupné z: <https://www.gemoney.cz/firmy/start/zhodnoceni-financi/revolvingovy-terminovany-vklad>

NAHODIL, F. a kol., 2009. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-162-5.

OBEC HOVORANY, 2012. Obec Hovorany. *Obec-hovorany.cz* [online]. © 2012. [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: <http://obec-hovorany.cz/>

OBEC HOVORANY, 2012. Obec je členem. *Obec-hovorany.cz* [online]. © 2012. [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: <http://obec-hovorany.cz/informace/obec-je-clenem/18>

OBEC HOVORANY, 2012. Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola Hovorany. *Obec-hovorany.cz* [online]. © 2012. [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: <http://obec-hovorany.cz/informace/zakladni-skola/51>

OBEC HOVORANY, 2012. Spolky v obci. *Obec-hovorany.cz* [online]. © 2012. [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: <http://obec-hovorany.cz/spolky-v-obci/10-0>

OBEC HOVORANY, 2012. Sportovní kluby. *Obec-hovorany.cz* [online]. © 2012. [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: <http://obec-hovorany.cz/sportovni-kluby/11-0>

OBEC HOVORANY, 2012. Volené orgány. *Obec-hovorany.cz* [online]. © 2012 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: <http://obec-hovorany.cz/informace/volene-organy/12>

OBEC HOVORANY, 2012. Výbory a komise. *Obec-hovorany.cz* [online]. © 2012. [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: <http://obec-hovorany.cz/informace/vybory-a-komise/31>

Obecně závazná vyhláška obce Hovorany o stanovení místních poplatků z roku 1996.

Obecně závazná vyhláška obce Hovorany č. 2/2001 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj.

Obecně závazná vyhláška obce Hovorany č. 7/2001 o místním poplatku na provoz systému a shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Obecně závazná vyhláška obce Hovorany č. 2/2012 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

OTRUSINOVÁ, M. a D. KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, J., 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR, 2012. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-936-4.

PROVAZNÍKOVÁ, R. a O. SEDLÁČKOVÁ, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2789-9.

Rozvaha obce Hovorany sestavená ke dni 31. 12. 2009

Rozvaha obce Hovorany sestavená ke dni 31. 12. 2010

Rozvaha obce Hovorany sestavená ke dni 31. 12. 2011

Rozvaha obce Hovorany sestavená ke dni 31. 12. 2012

Rozvaha obce Hovorany sestavená ke dni 31. 12. 2013

Rozvaha obce Hovorany sestavená ke dni 31. 12. 2014

Rozvaha obce Hovorany sestavená ke dni 31. 12. 2015

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2014. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2014*. 1. vydání. Praha. ISBN 978-80-905421-3-6.

TRIADA, 2016. Moderní LED veřejné osvětlení zvýší bezpečnost a uspoří peníze obecního rozpočtu. *Denik.obce.cz* [online]. © 2016. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6713219>

URBANIA, 2010. Koš CLASSIC na psí exkrementy. *Urbania.cz* [online]. © 2010 [cit. 2016-04-29]. Dostupné z: <http://www.urbania.cz/kos-classic-na-psi-exkrementy-zel-zluta-kryt-sacky-14640.html>

VODIČKOVÁ, D., 2016. *Ústní sdělení*. Matrikářka obce. Obecní úřad, Hovorany 45. 29. dubna 2016.

Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě ve znění pozdějších předpisů

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, sestavený k 31. 12. 2009.

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, sestavený k 31. 12. 2010.

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, sestavený k 31. 12. 2011.

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, sestavený k 31. 12. 2012.

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, sestavený k 31. 12. 2013.

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, sestavený k 31. 12. 2014.

Výkaz FIN 2 – 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, sestavený k 31. 12. 2015.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 420/2004 Sb., o o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet členů zastupitelstva obce dle počtu obyvatel	15
Tabulka 2 Obecné schéma rozpočtu obce	22
Tabulka 3 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2009 (v Kč)	35
Tabulka 4 Schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2009 (v Kč)	37
Tabulka 5 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2010 (v Kč)	38
Tabulka 6 Schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2010 (v Kč)	39
Tabulka 7 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2011 (v Kč)	40
Tabulka 8 Schválený a skutečný rozpočet po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2011 (v Kč)	41
Tabulka 9 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2012 (v Kč)	42
Tabulka 10 Schválený a skutečný rozpočet po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2012 (v Kč)	43
Tabulka 11 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2013 (v Kč)	44
Tabulka 12 Schválený a skutečný rozpočet po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2013 (v Kč)	45
Tabulka 13 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2014 (v Kč)	46
Tabulka 14 Schválený a skutečný rozpočet po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2014 (v Kč)	47
Tabulka 15 Schválený a skutečný rozpočet obce před konsolidací příjmů a výdajů v roce 2015 (v Kč)	48

Tabulka 16 Schválený a skutečný rozpočet obce po konsolidaci příjmů a výdajů v roce 2015 (v Kč)	49
Tabulka 17 Saldo schválených rozpočtů po konsolidaci v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)	50
Tabulka 18 Saldo skutečných rozpočtů po konsolidaci v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	50
Tabulka 19 Struktura daňových příjmů obce Hovorany v letech 2009 – 2015 (v tis. Kč)	55
Tabulka 20 Struktura nedaňových příjmů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)	61
Tabulka 21 Struktura přijatých transferů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	65
Tabulka 22 Struktura běžných výdajů obce v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	70
Tabulka 23 Struktura kapitálových výdajů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	73
Tabulka 24 Struktura investičních nákupů a souvisejících výdajů (v tis. Kč).....	74
Tabulka 25 Saldo provozního hospodaření (v tis. Kč)	76
Tabulka 26 Saldo investičního hospodaření (v tis. Kč)	77
Tabulka 27 Dílčí hodnoty ukazatelů financování (v tis. Kč).....	78
Tabulka 28 Ukazatele financování (v %)	78
Tabulka 29 Dílčí hodnoty ukazatelů autarkie (v tis. Kč).....	79
Tabulka 30 Ukazatele autarkie na bázi příjmů a výdajů (v %).....	80
Tabulka 31 Příjem do obecního rozpočtu z poplatku ze psů v letech 2009 - 2015 (v Kč)	81
Tabulka 32 Příjem do obecního rozpočtu z poplatku ze psů v závislosti na sazbě poplatku (v Kč)	82
Tabulka 33 Nabídka koše na psí exkrementy společnosti Urbania, s. r. o.	83
Tabulka 34 Příjmy do obecního rozpočtu z daně z nemovitých věcí v letech 2009 - 2015 (v Kč)	84
Tabulka 35 Příjmy z daně z nemovitých věcí v závislosti na změně koeficientů (v Kč) ..	85
Tabulka 36 Úrokové sazby termínovaného vkladu Equa bank, a. s.	87
Tabulka 37 Úrokové sazby termínovaných vkladů MONETA Money bank, a. s.	88
Tabulka 38 Úrokové sazby termínovaných vkladů Komerční banky, a. s.	89
Tabulka 39 Celková částka po zdanění v případě uložení peněžních prostředků u Equa bank, a. s.	90

Tabulka 40 Srovnání celkových částek po zdanění aktuálních nabídek jednotlivých bank	90
Tabulka 41 Výdaje na veřejné osvětlení v letech 2009 - 2015 (v Kč).....	92

Seznam obrázků

Obrázek 1 Obec Hovorany	31
Obrázek 2 Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola Hovorany	33

Seznam grafů

Graf 1 Věková struktura obyvatelstva k 31. 12. 2015	34
Graf 2 Skutečné příjmy a výdaje po konsolidaci v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	51
Graf 3 Vývoj celkových příjmů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	52
Graf 4 Podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech v letech 2009 – 2015 (v tis. Kč)	53
Graf 5 Vývoj daňových příjmů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	54
Graf 6 Struktura místních poplatků v letech 2009 - 2015 (v %)......	59
Graf 7 Vývoj nedaňových příjmů v letech 2009 – 2015 (v tis. Kč)	60
Graf 8 Vývoj kapitálových příjmů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	63
Graf 9 Vývoj přijatých transferů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	64
Graf 10 Vývoj celkových výdajů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	67
Graf 11 Podíl jednotlivých výdajů na celkových výdajích v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč)	68
Graf 12 Vývoj běžných výdajů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	69
Graf 13 Vývoj kapitálových výdajů v letech 2009 - 2015 (v tis. Kč).....	72

Seznam použitých zkratek

ČR	Česká republika
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
IPT	Investiční přijaté transfery
Kč	Koruna česká
NT	Neinvestiční transfery
NPT	Neinvestiční přijaté transfery

Seznam příloh

Příloha 1 Struktura kapitálových příjmů obce Hovorany v letech 2009 – 2015 (v tis. Kč)	I
Příloha 2 Obecně závazná vyhláška obce Hovorany	II

Přílohy

Příloha 1 Struktura kapitálových příjmů obce Hovorany v letech 2009 – 2015 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy z prodeje pozemků	4 143	1 233	327	109	139	87	172
Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí	1 811	1 295	0	0	0	0	0
Příjmy z prodeje ostatního DHM	1 000	0	0	0	0	0	0
Ostatní příjmy z prodeje DM	0	0	0	8	0	0	0
Přijaté dary na pořízení DM	0	0	230	0	0	0	0
Přijaté příspěvky na pořízení DM	0	0		0	100	0	0
CELKEM	6 954	2 528	557	117	239	87	172

(Zdroj: vlastní zpracování dle Výkazů FIN 2 – 12 M obce Hovorany)

Pozn.: DM = dlouhodobý majetek, DHM = dlouhodobý hmotný majetek.

Příloha 2 Obecně závazná vyhláška obce Hovorany

Obecně závazná vyhláška obce Hovorany o stanovení místních poplatků

1. Poplatek ze psů

- a) Poplatek platí fyzická nebo právnická osoba, která je vlastníkem psa staršího 6-ti měsíců vyjma psů používaných k doprovázení nebo ochraně osob nevidomých, bezmocných a držitelů průkazek ZTP/P ve výši **60 Kč/ 1 rok**
- b) Sazba poplatku ze psa, jehož vlastníkem je osaměle žijící poživatel starobního, invalidního nebo vdovského důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu ve výši **30 Kč/ 1 rok**
- c) U druhého a každého dalšího psa je poplatek vyšší **o 50 %**

2. Poplatek za užívání veřejného prostranství

a) Pro běžné účely

1. Pro používání veřejného prostranství k umístění stavebních zařízení, stav. hmot, paliva apod. při stavbě, rekonstrukci či opravě RD, inženýrských sítí a jiných povolených staveb, rekonstrukcí či oprav:
- paušální poplatek stavebníka RD z dohodnuté plochy **450 Kč/3 roky
nebo 150 Kč/ 1 rok**
 - paušální poplatek stavebníka při provádění rekonstrukcí či oprav z dohodnuté plochy **120 Kč/6 měsíců**
 - paušální poplatek z celé plochy při nedodržení termínů těchto akcí počínaje 1. dnem překročení **3 Kč/m2/den**
2. Za používání veřejného prostranství k trvalému parkování vozidel motorových i nemotorových, velkých, nářadí apod. i za každý započatý měsíc je stanoveno pro:
- osobní a dodávkové automobily, malé nářadí ap. **50 Kč/měsíc**
 - traktory, velky a velké nářadí, auto do 6 t **100 Kč/měsíc**
 - autobusy, nákladní auta nad 6 t apod. **400 Kč/měsíc**
3. Za použití veřejného prostranství při dovozu uhlí, palivového dříví apod. nebude tento poplatek vyměřen po dobu 7 dnů, při překročení tohoto termínu bude vyměřen poplatek počínaje prvním dnem překročení ve výši **3 Kč/m2/den**

b) Pro účely atrakcí, prodejí, reklam apod.

- mobilní prodejny a služby na vyhrazeném VP **20 Kč/do hodiny**
- prodejní stánky na určeném VP **50 Kč/nad hodinu**
- obytné maringotky, střelnice, nákl. automobily a podvozky, malé kolotoče a houpačky **60 Kč/den**
- osobní automobily **40 Kč/den**
- velké kolotoče, autodráhy, housenky, labutě ap. **100 Kč/den**
- maringotky s hracími automaty **150 Kč/den**
- poplatek za umístění reklamy na VP ročně **240 Kč/ rok**

3. Poplatek ze vstupného

Platí fyzická nebo právnická osoba akci pořadající z celkového objemu prodaných vstupenek vyjma akcí, jejichž celý výtěžek jde na charitativní nebo jiné veřejné prospěšné účely. Bylo stanoveno pro:

- diskotéky apod. pořádané místními org. či spolky	10 %
- diskotéky apod. pořádané cizími org. či spolky nebo pořádané soukromě	30 %
- zábavy pořádané cizími org. či spolky	15 %
- zábavy všeho druhu, plesy, společenské akce pořádané místními organizacemi, hnutími, spolky	osvobozeno
- fotbalová a jiná sportovní utkání všeho druhu	osvobozeno

Veřejným prostranstvím se rozumí všechna místa, která slouží veřejnému užívání odpovídající jejich určení. Jsou to zejména místní komunikace, ulice, chodníky, čekárny ČSAD, veřejné plochy, parky, hřiště, areál vinných sklepů, vodoteče, rybník; apod.

Způsob placení poplatků

- poplatek ze psů je placen jednorázově 1x za rok po vzniku poplatkové povinnosti, příp. i za aliquotní část roku. Výjimečně lze požádat obecní úřad o osvobození,
- poplatek za užívání veřejného prostranství pro běžné účely bude zaplacen nejpozději do 15. dne v měsíci, ve kterém toto užívání začalo. Bude placeno jednorázově. Při nedodržení termínu bude zaplacen nejpozději do 15. dne od skutečného ukončení celé akce, příp. od uklizení uhlí, palivového dříví apod.,
- poplatek za užívání veřejného prostranství pro atrakce a prodej bude vybrán dopředu při ohlášení na obecním úřadě, výjimečně nejpozději v den odjezdu,
- poplatek za umístění reklamy bude zaplacen jednorázově za rok, případně i za poměrnou část roku, nejpozději do 15 dnů od doručení poštovní poukázky nebo výzvy,
- poplatek ze vstupného bude uhrazen nejpozději do 15 dnů od skončení dané akce.

Každá fyzická nebo právnická osoba má ohlašovací povinnost do 30 dnů od zveřejnění této vyhlášky pokud nastala změna poplatkové povinnosti. Včas nezaplacené poplatky budou zvýšeny o 50 %, v případě zatažení poplatkové povinnosti bude podle § 46, zákona č. 200/90 Sb. udělena pokuta ve výši 1000 Kč. O všech výjimkách, osvobození od poplatku apod. rozhodne obecní rada, která o tom bude informovat nejbližší zasedání obecního zastupitelstva, které přijme konečné zásadní rozhodnutí.

Tuto obecně závaznou vyhlášku schválilo obecního zastupitelstvo na svém řádném zasedání dne 20. června 1996.

Současně se ruší obecně závazná vyhláška obce Hovorany o stanovování místních poplatků, schválená obecním zastupitelstvem dne 27. března 1991.

Tato obecně závazná vyhláška bude vyvěšena po dobu 15 dnů. Platnost vyhlášky je od 1.8.1996.

Jan Lačňák
zástupce starosty

D o d a t e k č. 1

k obecně závazné vyhlášce Obce Hovorany o stanovení
místních poplatků

Obecní zastupitelstvo Obce Hovorany schválilo na svém řádném zasedání dne 25. března 1997 tento dodatek č. 1 k obecně závazné vyhlášce Obce Hovorany o stanovení místních poplatků, která byla schválena Obecním zastupitelstvem Hovorany dne 20. června 1996 a která nabyla účinnosti od 1. srpna 1996.

Část 2. Poplatek za užívání veřejného prostranství

b/ Pro účely atrakcí, prodejů, reklam apod.

První dvě odrážky se nahrazují takto:

- při prodeji všech druhů zboží, které n e n a b í z í domací sít obchodů je poplatek z určeného veřejného prostranství při jakémkoliv typu prodeje jednoho druhu zboží stanoven na částku 60,- Kč

- při prodeji všech druhů zboží, které n a b í z í domací sít obchodů je poplatek z určeného veřejného prostranství při jakémkoliv typu prodeje jednoho druhu zboží stanoven na částku 100,- Kč

Všechna ostatní ustanovení této obecně závazné vyhlášky zůstávají v platnosti beze změny.

Tento dodatek č. 1 k obecně závazné vyhlášce Obce Hovorany o stanovení místních poplatků bude vyvěšen po dobu 15 dnů a nabývá účinnosti dne 15. dubna 1997.

V Hovoranech dne 27. března 1997

Jan Lačňák
zástupce starosty obce

Ing. Josef Grmolec
starosta obce